МЕҲНАТ ЗАФАРЛАРИМИЗ—СССР КОНСТИТУЦИЯСИНИНГ БИР ЙИЛЛИГИГА

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 187 (2699).

27 СЕНТЯБРЬ ЧОРШАНБА

1978 ЙИЛ.

Баҳоси 2 тийин.

НУРЧИЛАР МАРРАГА ЕТДИЛАР

ҚУЙИ Бўзсув ГЭСлар каскади коллективи СССР янги Конституциясининг бир йиллиги шарафига юқори меҳнат ютуқларини қўлга киритиш учун ҳаракат қилмоқда. Улар Бахтимиз қомуси — СССР Конституциясининг юбилейигача пландагидан ташқари ўн минглаб киловатт соат электр энергияси ишлаб чиқариш тадбирларини белгиламоқдалар. Нурчилар электр қуввати ҳосил қилиш бўйича ўнинчи беш йилликнинг уч йили планини шу йил август ойида адо этишди. Беш йиллик бошидан буён 610 миллион киловатт соат электр қуввати ҳосил қилинди. Бу уч йиллик планда белгилангандан 12,2 миллион киловатт соат кўпдир.

ГЭСлар каскади коллективи 1978 йил планини ҳам муваффақиятли бажарди. Ҳозиргача халқ хўжалигига 182 миллион 500 минг киловатт соат ёки ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан қарийб 1,5 баравар кўп электр энергияси етказиб берилди.

М. ПЕЙСЕНОВ.

ЧОРВАДОРЛАР ЮТУҒИ

КПСС Марказий Комитети июль (1978 йил) Пленуми қарорларини изчиллик билан бажариш учун курашаётган Бекобод райони меҳнаткашлари чорвачиликни ривожлантириш, маҳсулдорлигини оширишга катта аҳамият беришмоқда. Район хўжаликларида паррандачиликка ҳам эътибор кучайтирилди. Шу туфайли тухум етиштириш анча яхшиланди. Район хўжаликлари пландаги 1 миллион 970 минг дона ўрнига 2 миллион 67 минг дона тухум сотиб, бу соҳадаги йиллик планни муваффақиятли адо этдилар.

Райондаги Ленин номли колхоз, 1-«Далварзин», «КПСС XXV съезди», А. Мавлонов номли совхозларнинг паррандабоқарлари планни муддатидан олдин бажарилишига катта ҳисса қўшдилар.

Хўжаликларда тухум олиш, борган сари кўпаймоқда. Буни ҳисобга олган чорвадорлар пландан ташқари яна 433 минг дона тухум топшириш юзасидан оширилган мажбурият қабул қилдилар.

Навоий номли колхоз молбоқарлари ҳам ғайрат кўрсатиб ишламоқдалар. Ж. Қурбонов, Т. Ҳолмирзаева, Н. Хужанова каби тажрибали сут соғувчилар ҳар бир сигирдан шу кунгача 2300 килограммдан ошириб сут топширдилар. Улар социалистик мусобақани кенг қулоч ёйдириб, ҳар бир соғин сигирдан кунига 10—11 литрдан сут соғиб олишяпти. Шунинг учун ҳам колхоз ўтган йилга нисбатан ҳозиргача 60 тонна кўп сут топширди.

Чорвадорлар моллар маҳсулдорлигини ошириш билан бирга қишловга ҳам пухта тайёргарлик кўришяпти. Сенаж, силос бостириш ва дағал хашак йиғиш соҳасидаги планни ҳам ортиғи билан адо этишиб қўйишди.

Р. ЭСОНОВ.

„ОҚ ОЛТИН" ОҚИМИ

СОЦИАЛИСТИК МЕҲНАТ ҚАҲРАМОНИ КАН О НАМ ЕТАКЧИЛИК ҚИЛАЁТГАН БРИГАДА АЪЗОЛАРИ КУНИГА ЙИЛЛИК ПЛАННИНГ 15 ПРОЦЕНТИ МИҚДОРИДА ПАХТА ТОПШИРМОҚДАЛАР.

Трактор бир-бирига тиркалган прицепларни даладан асфальт йўлга олиб чиқиб, қабул пункти томон тезлигини оширди. Бригада бошлиғи ён дафтарига алланималарни қайд қилиб қўйди. Механик-ҳайдовчи Тўлабой Рўзиев иссиқ чойни хўпладида, дастурхонни ўраб, машинасига ўтирди. Рулни ўзи учун ажратилган майдон томонга бурди. «Зангори кема» пахтазор оралаб оҳиста сузиб кетди.

Яна бир машинанинг бункери пахтага тўлди чамаси, бўш прицеп томон юрди.

— Турсунбой, ҳой, Турсунбой овқатланиб олсанг-чи. Ошинг совиб қолди, — бу бригада ошпазининг овози эди.

Механизатор шу таклифни кутиб турганмиди, ёки қорни очлигини энди сездими, ҳар ҳолда агрегатни тўхтатиб овқатлангани ўтирди.

— Бири-биридан ишчан йигитлар, — дея изоҳ беради бригада бошлиғи, — шуларнинг ғайрат-шижоатлари туфайли ҳосилдорликни 55 центнерга етказиб, ялпи пахтани машиналарда териб олмоқчимиз. Механик-ҳайдовчиларимиз Турсунбой Абдураимов, Тўлабой Рўзиев, Риҳсибой Шириновлар мавсумда 300 тоннадан пахта териб бериш мажбуриятини олишган. Далаларда ҳосил чўғи юқори. Механизаторларимиз, албатта ўз сўзлари устидан чиқадилар.

Бу бригада ерларининг ўзига хос тарихи бор. Бундан бор-йўғи икки йил аввал хўжаликнинг энг камҳосилли ҳисобланган ерлари мана энди қут-баракали, кўчати бут, пахтаси ғозли. Ўшанда қўшни бригадага тажрибали деҳқон Кан О Нам бошчилик қиларди. Бригада пахтакорлари йил сайин ҳосилдорликни ошириб, рекорд натижаларга эришдилар. Ҳосилдорлик гектар бошига 50 центнердан ошиб кетди. Партия ва ҳукуматимиз тажрибали деҳқон Кан О Намнинг меҳнатларини муносиб тақдирлади. У 1976 йилда Социалистик Меҳнат Қаҳрамони деган юксак унвонга сазовор бўлди. Кан О Нам бу чексиз ғамхўрликка ажойиб бир ватанпарварлик ташаббуси билан жавоб берганди. Бригадасининг серҳосил ерларини ўғли Афанасий Канга ишониб топширдида, ўзи қолоқ бригадага раҳбарлик қилди.

Катта йўлдан пахта далаларига кираверишдаги тахтадаги ёзув ҳам бундан далолат беради:

Бу бригадага Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Кан О Нам бошчилик қилади. 1976 йилда бригада бўйича ҳосилдорлик 24.5 центнерни ташкил этган эди. 1977 йилда ҳар гектар ердан 52 центнердан ҳосил олинди. Пахтакорлар бу йил 150 гектар майдонда ҳосилдорликни 55 центнерга етказиш учун курашяптилар.

Далаларда ана шу юксак мажбуриятга яраша ҳосил тўпланди. Пайкаллардаги оқ нуқралар киши кўзини қамаштиради. Ҳар бир чаноқ деҳқонларнинг бу йилги қийин об-ҳаво шароитида кўрсатган фидокорона меҳнатларидан ҳикоя сўзлаётгандек. Пахтазорда оҳиста сузаётган «зангори кема»лар далаларни янада серфайз тароватли кўрсатмоқда.

Бригадада йиғим-терим суръати кун сайин авж олмоқда. Заршунослар дастлабки кунлёқ йиллик планнинг 15 проценти миқдорида пахта топширдилар. Бригаданинг уч механизатори ўз агрегати бункерларидан 20 тоннадан дурдона тўкди. Ҳисоб-китобларга қараганда биринчи теримдаёқ ҳосилдорлик гектар бошига 33—34 центнерни ташкил қиляпти.

— Центнернинг ҳам, процентнинг ҳам, тоннанинг ҳам қадри қолмаяпти, — кимдир ҳазил аралаш луқма ташлайди.

Ҳазил-мутойиба ўз йўлига. Лекин бригада аъзоларининг мўл ҳосил тўплашлари, йиғим-теримни юксак суръатларда ўтказишлари пахтачиликка фан-техника ютуқларини, илғор агротехникани кенг жорий қилишлари натижасидир. Бу техника мўъжизаси, омилкорлик самараси.

Ўрта Чирчиқ районидаги Энгельс номли колхознинг Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Кан О Нам бошчилик қилаётган бригадаси аъзолари йиғим-терим мавсумини юксак суръатлар билан ўтказишмоқда. Улар кунига йиллик планнинг 15 процентн миқдорида пахта топшириб, халқ хўжалик планини 1 октябргача — етти иш кунида бажариш юзасидан тадбирлар белгилашган. Тадбир амалга ошмоқда. Бригада далаларидан қабул пункти томон бораётган «оқ олтин» оқимининг кети узилмаяпти.

Р. ШЕРАЛИЕВ.

Пискент районидаги Калинин номли колхозда пахта йиғим-терими қизғин давом этмоқда. Теримчилараро бошланган социалистик мусобақада 8-бригада коллективи пешқадамлик қилмоқда. Бригада аҳли бу йил 75 гектар майдонининг ҳар гектаридан 40 центнерга етказиб «оқ олтин» йиғиштириб олиш учун курашмоқда. Суратларда: мавсумда 200 тонна «оқ олтин» териб бериш мажбуриятини олган Жаннат Арслонова. Ўнгда: машина терими пайти.

А. Мальцев фотолари.

ЯНАДА ЯХШИРОҚ ИШЛАЙМИЗ

Корхонамиз меҳнатчилари КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг Бокуда сўзлаган нутқини зўр эътибор билан тинглалилар. Унинг вазият ҳосилни йиғиштириб олиш, ташиш ва қабул этишда банд бўлган, уни сақлаш ва қайта ишлаш учун жавобгар бўлган барча кишиларнинг куч-ғайратларини янада кўпроқ сафарбар этишни ва уларнинг баҳамжиҳатлик билан ишлашини талаб қилади, деган сўзлари ҳар бир кишининг қалбига бориб етди. Ўз ишимизни ана шу сўзлар билан қайта-қайта қиёслаб кўрмоқдамиз.

Биз республика пахтакорлари рекорд ҳосилни йиғиштириб олишни мўлжаллаётганликларини билиб, бу йилги мавсумга айниқса пухта тайёргарлик кўрдик. Демак, ишимиз ўтган йиллардагидан кўпроқ бўлади. Шу боисдан заводда машина-ускуналар модернизация қилинди, қўшимча тозалаш машиналари, сушилкалар ўрнатилди. Тайёрлов пунктлари ҳам кенгайтирилди.

И. АБДУРАҲМОНОВ.

ПУХТА ТАЙЁРГАРЛИК

ОЛТИН кузнинг дастлабки кунлариданоқ областимизнинг қатор районларида пахта терими бошлаб юборилди. Яқин орада барча районларда йиғим-терим кампанияси авж олади. Шу пайтда бизнинг ишларимиз ҳам тиғиз бўлади. Етиштирилган ҳосилни пешма-пеш қабул қилиб олиб саноат ишловидан чиқариш учун пухта тайёргарлик кўриб қўйдик.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг республика колхозлари, совхозлари, пахта заводлари ва тайёрлов пунктларини 1978 йилги пахта ҳосилини териш ва тайёрлашга ҳозирлаш тўғрисидаги қарори заводимиз ишчи ва хизматчиларини ҳам янги меҳнат ғалабалари сари илҳомлантириб юборди .Бу қарор бизнинг олдимизга ҳам катта вазифалар қўяди.

Ўтган саккиз ой ичида коллективимиз пландаги 12 миллион 40 минг сўмлик ўрнига 12 миллион 231 минг сўмлик маҳсулот реализация қилди. 6 минг 965 тонна тола, 1 минг 239 тонна момиқ ишлаб чиқарилди.

Ишлаб чиқаришда юқори кўрсаткичларга эришишда социалистик мусобақанинг кенг авж олдирилиши муҳим ўрин эгаллаяпти. Ҳар бир участкада. бригадада, меҳнат беллашувига катта эътибор берилмоқда. Ғолиб коллективлар ва ғолиб ишчилар кўчма Қизил байроқ, вимпел ҳамда қимматбаҳо совғалар билан тақдирланяпти. Ҳар бир кишининг фидокорона меҳнати билан коллектив муваффақияти вужудга келмоқда ва турдош корхоналар ўртасида социалистик мусобақада фахрли ўринларни эгаллаяпмиз.

1978 йилда зиммамизга юксак мажбурият олганмиз. Бу йил пахтакорлардан камида 41 минг тонна «оқ олтин» қабул қилиб олинади. Бу ўтган йилдагига нисбатан анча кўпдир. Ана шу катта ҳосилни саноат ишловидан сифатли чиқариш учун қатор тадбирлар амалга оширилди. Жумладан, завод территорияси кенгайтирилди, деярли барча цехлар реконструкция қилинди, янада мукаммал, юқори қувватли машина-механизмлар ўрнатилди. Қуритиш цехида .айниқса чанг тозалагич бўлимида барча агрегатлар янгиланди. Бундан ташқари, «Социализм» пахта қабул қилиш пунктидаги агрегатлар ҳам тўла янгиланди. Завод ҳузуридаги пахта қабул қилиш пунктида 30 та «ПЛХ-18» транспортёри, 32 та «ПЛ» маркали агрегатлар, 30 та бунт тайёрлаб қўйилди.

Яқинда коллективимизда янги ҳосилни қабул қилиш олдидан ўтказилалиган анъанавий йиғилиш бўлди. Унда барча ишчи-хизматчилар колхоз ва совхозлардан келтириладиган пахта карвонларини узлуксиз қабул қилишга ва бу билан механизмлардан рационал фойдаланиш имконини яратишга ваъда бердилар.

Партия ва ҳукумат қарорларига ўзларининг баракали меҳнатлари билан жавоб бериш учун курашаётган коллективимиз меҳнат аҳли зарбдор йил ҳосилининг кўп қисмини юқори сорт билан қабул қилиб олиш учун барча имкониятларни ишга солмоқда. Бу билан заводимиз учун қувончли, тарихий йил бўлган 1978 юбилей йилини улкан меҳнат муваффақиятлари билан кутиб оламиз.

Бу йил корхонамизнинг ярим асрлик тўйи нишонланади. Пландан ташқари 1 миллион 430 минг сўмлик маҳсулот реализация қилиш — коллектив барча аъзоларининг тўйига тўёнасидир.

Н. БОБОЕВ,
Бекобод районидаги «Далварзин» пахта тозалаш заводининг директори.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ҚОЗОҒИСТОН ССР ФАНЛАР АКАДЕМИЯСИНИНГ АКАДЕМИГИ Ш. Т. ТОЛИПОВНИ ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИ ОРДЕНИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Химия фанларини ривожлантириш соҳасидаги хизматлари, кўп йиллик-илмий-педагогик фаолияти учун ва туғилган кунига етмиш йил тўлиши муносабати билан В. И. Ленин номидаги Тошкент Давлат университетининг кафедра мудири, Қозоғистон ССР Фанлар академиясининг академиги Шукур Толипович **Толипов Халқлар Дўстлиги** ордени билан мукофотлансин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Л. БРЕЖНЕВ.

СССР Олий Совети Президиумининг секретари
М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1978 йил 25 сентябрь.

ИККИ КОЛХОЗ РАПОРТИ

КПСС Марказий Комитети июль (1978 йил) Пленуми қарорларини амалга ошириш учун курашаетган Ғалаба районидаги «Заря коммунизма» колхозининг деҳқонлари катта ғалабани қўлга киритдилар. Давлатга луб пояси топшириш юзасидан берилган планни муддатидан олдин ортиғи билан адо этдилар. 9262 тонна ўрнига 9273 тонна луб пояси сотилди. Ҳар гектар ердан олинган ҳосил 186 центнерни ташкил қилди. Хўжаликдаги кўп бригадалар ҳосилдорликни ўтган йилга нисбатан анча кўпайтирдилар. Андрей Ким, Илья Ким, Афанасий Шин бошлиқ бригадаларнинг деҳқонлари ҳар гектар ердан ҳозирга қадар 205 центнердан ҳосил йиғиштириб олдилар.

— Ҳали, — деди колхоз партия комитетининг секретари Қозоқбой Першиев, — далаларимизда ҳосилнинг чўғи мўл. Ёғин-сочинга қолдирмай қимматбаҳо бу техник экинни зудлик билан йиғиштириб олиб давлатга топширамиз. Колхозчиларимиз бор имкониятларини қайта кўриб чиқишди. 10 минг 600 тонна луб пояси топшириш юзасидан янги мажбурият олдилар.

Райондаги Энгельс номли колхоз лубкорлари ҳам ғалаба қучишди. 8 минг 742 тонна ўрнига 8 минг 800 тоннага яқин луб пояси топшириб, давлат планини ортиғи билан бажаришди. Улар эндиликда мажбурият ҳисобига ҳосил топширмоқдалар.

Лубкорлар экинлардан бўшаган ерларни пешма-пеш шудгор қилиб келгуси йил мўл ҳосилига тайёргарлик кўришни кучайтириб юбордилар.

ЗЛОБИНЧИЛИК ҲАРАКАТИ ҚУЛОЧ ЁЙМОҚДА

СОЦИАЛИСТИК Меҳнат Қаҳрамони Николай Злобиннинг бригада пудрати методи қурилиш ишларининг ҳажмини ўстириш, сифатини яхшилаш, таннархини камайтиришда жуда қўл келмоқда. Шу сабабли ҳам пойтахт бинокорлари ана шу методга катта эътибор беришмоқда. Тошкент шаҳри қурилиши Бош бошқармасига қарашли 8-қурилиш тресги эришаётган ютуқларда ҳам злобинчиларнинг ҳиссалари катта бўлаётир.

Шу кунларда трестнинг ўн олти нафар бригадаси шу усулда ишлаяпти. Бу бригадаларга ўз вақтида иш фронтини ҳозирлаб берилиши, бинокорлик материаллари ва қурилиш механизмлари билан қониқарли таъминланиши сабабли юқори унумдорликка эришилмоқда.

Злобинчи бригадалар ўртасидаги меҳнат беллашувида 1-қурилиш-монтаж бошқармасининг М. Исмоилов бошлиқ бригадаси пешқадамлик қиляпти. Бу коллектив 2-Қорасув массивида турар жой биноларн қурилишини графикдан ўзган ҳолда адо этяпти. Кунлик топшириқлар 160—170 процентдан бажариляпти.

Н. АБДИЕВ.

„Оқ олтин" хирмонига

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТАЙЕРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 26 СЕНТЯБРГАЧА БЎЛГАН

МАЪЛУМОТ

(планга нисбатан процент ҳисобида: биринчи устун — районлар, иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта, учинчи устун — мавсум бошидан буён, тўртинчи устун — шу жумладан, бир кунда машинада терилгани — бешинчи устун — мавсум бошидан буён).

Янгийўл	2,33	19,01	1,75	5,54
Ғалаба	5,05	11,81	5,84	13,4
Чиноз	1,21	9,90	0,36	1,15
Бекобод	2,35	9,78	1,68	3,30
Урта Чирчиқ	2,78	9.35	2,98	7,01
Оққўрғон	2,01	9,24	1,62	3,58
Бўка	2,91	8,90	2,55	6,29
Пискент	1,81	8,36	1,38	3,45
Коммунистик	0,60	1,62	—	—
Область бўйича	2,45	9,55	2,2 9	5,37

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ДЕФОЛИАЦИЯНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 26 СЕНТЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

Биринчи устун — районлар; иккинчи устун — бир кунда дефолиация қилинган майдон; учинчи устун — мавсум бошидан бери (планга нисбатан процент ҳисобида)

Коммунистик	8,6	226,4
Янгийўл	10,3	213,8
Оққўрғон	7,4	200,6
Чиноз	2,9	192,2
Ғалаба	4,2	188,8
Пискент	5,0	173,9
Бекобод	2,2	169,6
Бўка	0,6	167,1
Ўрта Чирчиқ	1,8	145,2
Область бўйича	3,9	177,0

СОҲИБКОРЛАР ЗАФАРИ

КПСС Марказий Комитети июль Пленуми қарорларини тўла амалга ошириш учун қизғин кураш олиб бораётган Янгийўл райони соҳибкорлари улкан ғалабани қўлга киритдилар. Уларнинг ҳозирги кунгача шаҳарликлар дастурхонига тортиқ этган узумлари 8 минг 300 тоннадан ошиб кетди. Бу эса, СССР Конституциясининг бир йиллиги шарафига қабул қилинган социалистик мажбуриятдагидан ҳам 1000 тонна зиёддир.

Район соҳибкорларининг катта ютуғига Усмон Юсупов номли ишлаб чиқариш-аграр бирлашмаси коллективи, айниқса баракали ҳисса қўшди. Бу хўжалик соҳибкорлари район бўйича тайёрланган жами узумнинг 7053 тоннасини етиштириб бердилар.

Шунингдек, «Ленинизм», Ленин номли, Ҳ. Турсунқулов номли колхозларда ҳам бу йил ҳар қачонгидан мўл ҳосил етиштирилди.

Район соҳибкорлари мавжуд имкониятларни қайта кўриб чиқиб, янги оширилган социалистик мажбурият қабул қилдилар. Йил охиригача эл дастурхонига тортиқ этиладиган узум 9 минг тоннага етказилади. Айни кунларда ҳамма хўжаликларда оширилган мажбурият ҳисобига узум топшириш қизғин давом эттирилмоқда.

МАЖБУРИЯТ БАЖАРИЛДИ

«ТАШТЕКСТИЛЬМАШ» заводи чўкичлаш — металл буюмлар участкасининг коллективи меҳнат ғалабасини қўлга киритди. СССР янги Конституциясининг бир йиллиги шарафига олинган социалистик мажбурият муддатидан илгари бажарилди: 100 минг сўмликдан зиёд маҳсулот ишлаб чиқарилди. Беш йилликнинг уч йили плани адо этилди!

Участкада кенг авж олдирилган мусобақа коллективнинг муваффақиятга эришувида ёрдам берди. Энг яхши станокчилардан Исмоил Қоратоев ва Заки Шафиев мусобақада пешқадамлик қилмоқдалар. Уларнинг ҳар бири совуқ усулда ишлов берадиган агрегатларда ва токарлик ярим автоматларда бажариладиган барча операцияларни мукаммал ўзлаштириб олган, исталган вақтда ўртоғининг ўрнини боса олади. Худди шу нарса уларнинг корхонада биринчи бўлиб шахсий беш йиллик планларини бажаришларига имкон берди.

Участканинг энг яхши темирчиси Қодир Қосимов ҳам беш йилликни бажарганлиги тўғрисида рапорт берди. Маҳорат, юксак малака унга смена топшириқларини ҳар куни икки-икки ярим баравар адо этиш имкониятини яратмоқда.

Ҳозир корхонанинг 70 дан зиёд машинасоз ишчиси беш йилликнинг сўнгги йиллари ҳисобига меҳнат қилмоқда.

(ЎзТАГ мухбири).

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ДАҒАЛ ХАШАК ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ҲАҚИДА 25 СЕНТЯБРГАЧА БЎЛГАН

МАЪЛУМОТ

(Топшириққа нисбатан процент ҳисобида)

(Биринчи устун — районлар, иккинчи устун — дағал хашак тайёрлаш топшириғи (минг тонна), учинчи устун — тайёрланган дағал хашак, тўртинчи устун — ўт уни ишлаб чиқариш, бешинчи устун — силос бостириш).

Калинин	45,0	103,0	101,8	84,0
Чиноз	78,0	92,0	92,0	77,0
Оҳангарон	100,0	88,0	84,0	92,0
Тошкент	40,0	77,0	121,0	73,0
Оққўрғон	50,0	75,0	89,0	77,0
Оржоникидзе	43,0	75,0	80,0	80,0
Бўка	58,0	70,0	88,0	113,0
Пискент	44,0	70,0	98,0	77,0
Бекобод	65,0	68,0	100,1	95,0
Коммунистик	100,0	67,3	76,0	98,0
Ғалаба	79,0	67,0	98,0	87,0
Бўстонлиқ	80,0	64,0	100,0	85,0
Янгийўл	51,0	64,0	63,0	86,0
Ўрта Чирчиқ	67,0	63,0	98,0	83,0
Область бўйича:	900,0	74,3	99,4	93,0

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ПЛЕНУМИНИНГ ҚАРОРЛАРИ—ҲАЁТГА!

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИНИ ЮКСАЛТИРИШ УЧУН КУРАШНИНГ ЯНГИ БОСҚИЧИ

КПСС Марказий Комитетининг 1978 йил июль Пленуми Коммунистик партия фаолиятида, бутун совет халқи ҳаётида зўр тарихий аҳамиятга молик воқеа бўлди. Пленум бутун диққат-эътиборни қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг энг актуал проблемаларини ҳал этишга, капитал маблағлардан фойдаланиш самарадорлигини оширишга, меҳнаткашларни КПСС XXV съезди белгилаган вазифаларни муваффақиятли ҳал этишга сафарбар қилишга қаратди.

Пленум қишлоқ хўжалигининг ҳамда уни индустриялашни ва фан-техника тараққиётини таъминлайдиган тармоқларни янада ривожлантиришнинг асосий йўналишларини белгилаб берди, қишлоқдаги социал-иқтисодий муносабатларни такомиллаштириш учун кенг имконият очди. КПСС Марказий Комитетининг июль Пленумидаги докладида ўртоқ Л. И. Брежнев уқтириб ўтганидек, «бу нарса ўн биринчи беш йиллик планни ишлаб чиқиш, қишлоқ хўжалигини экономиканинг юксак даражада ривожланган секторига айлантириш юзасидан партия ўртага қўйган вазифаларни муваффақиятли бажариш учун принципиал аҳамиятга эга бўлади».

КПСС Марказий Комитети июль Пленумининг ҳужжатлари муҳим назарий ва амалий аҳамиятга эга бўлиб, Лениннинг аграр масала хусусидаги таълимотига катта ҳисса қўшади. Пленумнинг принципиал йўл-йўриқлари ва хулосаларини ишлаб чиқишда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг роли катта бўлди.

I.

Маълумки, КПСС Марказий Комитетининг 1965 йил март Пленуми Коммунистик партиянинг ҳозирги аграр сиёсати асосларини белгилаб берган эди, бу асослар Марказий Комитетнинг шундан кейинги Пленумларида ва партия съездларида чуқурлаштирилди ҳамда ривожлантирилди. Партия ишлаб чиқилган йўлдан қатъият билан олға бориб, кўпгина аграр проблемаларни ҳал этишга муваффақ бўлди. Ўтган ўн икки йил мобайнида қишлоқнинг иқтисодий ва социал ривожида олға томон катта қадам қўйилди. Деҳқончилик ва чорвачилик ялпи маҳсулотининг ўртача йиллик ҳажми 1971—1977 йилларда Марказий Комитетнинг 1965 йилги март Пленумидан аввалги ана шундай даврга нисбатан сал кам 35 миллиард сўмлик миқдорда ёки 1,4 баравар кўпайди. Дала ҳосилдорлиги ва ферма маҳсулдорлиги анча ошди. Чунончи, дон етиштириш йилига ўртэ ҳисобда 61,5 миллион тонна, қанд лавлаги — 25, пахта — 3, картошка — 5,5, сабзавот етиштириш 6,8 миллион тонна ортди. Ҳозир мамлакат ўн икки йил аввалгига қараганда 4,8 миллион тонна кўп гўшт ва 25 миллион тонна кўп сут олмоқда.

Ана шуларнинг ҳаммаси совет кишиларининг фаровонлигини оширишга сезиларли таъсир қилди: юқори сифатли маҳсулот истеъмол қилиш ошди, озиқ-овқат структураси яхшиланди. Аҳоли 28 миллион кишидан зиёд кўпайган бўлишига қарамай, мамлакатда жон бошига гўшт истеъмол қилиш 1965 йилдаги 41 килограммдан 1977 йилда 57 килограммга етди, сут истеъмол қилиш 71 килограммга, сабзавот 17, мева 13 килограмм, тухум истеъмол қилиш юз дона миқдорида кўпайди.

Маълумки, бундай силжишлар ўз-ўзидан содир бўлгани йўқ. Улар — партия комитетларининг катта ташкилотчилик ва сиёсий-оммавий ишлари, деҳқонлар, ишчилар, зиёлиларнинг ғайрат билан қилган меҳнати натижасидир. Шаҳар ва қишлоқ меҳнаткашларининг бирлашган куч-ғайратлари туфайли қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини интенсивлашни кучайтириш, унинг моддий-техника базасини, аввало механизациялаш, химиялаш ва ерларни мелиорациялаш суръатларини тезлаштириш ҳисобига анча мустаҳкамлаш мумкин бўлди.

Партия билан ҳукумат мамлакатнинг умумий иқтисодий потенциалидан анча кенг фойдаланиш, миллий даромад тақсимоти пропорцияларини қишлоқ хўжалиги фойдасига ўзгартириш йўлини тутишни мақсадга мувофиқ деб топдилар. Совет ҳокимиятининг ҳамма йиллари давомида бу тармоққа сарфланган 385 миллиард сўмдан 277 миллиард сўми ёки деярли тўртдан уч қисми кейинги ўн икки йилга тўғри келади. Давлатнинг қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг муттасил юксалишини таъминлаши лозим бўлган индустриал комплексни ҳосил қилувчи саноат тармоқларига ҳам сарфлаётган маблағлари анча кўпайди.

Қўрилган тадбирлар туфайли қишлоқ хўжалик корхоналарининг асосий ишлаб чиқариш фондлари ҳозир 1965 йилги даражадан 2,8 баравар ошиб кетди. Хўжаликларнинг энергетика қувватлари 232 миллион от кучидан 525 миллион от кучига етди, ҳар бир ходим меҳнатининг энергия билан таъминланиши 2,5 баравар ортди. Моддий техника ресурслари етказиб бериш кўпайтирилганлиги дала ва фермалардаги меҳнат унумдорлигини анча ошириш имконини берди. Ўн икки йил мобайнида меҳнат унумдорлиги 1,7 баравар кўтарилди, бу эса йилига 16 миллион кишининг меҳнатини тежаб қолишга тенг келади.

Қишлоқ хўжалигини ривожлантиришда, унинг самарадорлигини оширишда ишлаб чиқаришни кенг миқёсда химиялаш ва ерларни мелиорациялашнинг аҳамияти муҳим. Қишлоққа минерал ўғит етказиб бериш 27 миллион тоннадан 77 миллион тоннага етди. Мелиорация қилинган ерлар майдони деярли икки ҳисса кўпайиб, 27 миллион гектарга етди. Ҳозир бу ерлар деҳқончилик жами ялпи ҳосилининг чорак қисмидан кўпроғини бермоқда.

Қишлоқ хўжалигининг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш, уни интенсивлаш билан бирга жамиятнинг бош ишлаб чиқарувчи кучида— ишчи кучида, қишлоқ кадрларида ҳам чуқур ўзгаришлар рўй берди. Мутахассислар билан механизаторларнинг сони ва малакаси муттасил ортмоқда. Ҳозир бир хўжаликка ўрта ҳисобда 29 нафар дипломли агроном, зоотехник, инженер, экономист тўғри келмоқда. Ишлаб чиқаришда машғул бўлган ҳар беш кишининг бири механизатордир. Механизаторлар жами 4,2 миллион кишидан ошиб кетди, улар қишлоқдаги ҳал қилувчи куч бўлиб қолди.

Ўтган йилларда колхоз ва совхозларнинг экономикасида, қишлоқларнинг социал қиёфасида катта ўзгаришлар рўй берди. Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини етиштириш ва харид қилишни планлаштириш ҳамда иқтисодий рағбатлантиришни такомиллаштириш чоралари кўрилди. Совхоз ва колхоз ходимларининг меҳнатига ҳақ тўлаш анча ошди, уларнинг пенсия таъминоти ва социал страхованиеси яхшиланди. Қишлоқдаги уй-жой ва маданий-маиший қурилиш кенгайтирилди.

Экономиканинг аграр секторида эришилган муваффақиятлар шубҳасиз. Бироқ, Марказий Комитетнинг 1978 йил июль Пленуми таъкидлаб ўтганидек, қишлоқ хўжалигини ривожлантиришнинг умумий даражаси жамиятнинг тез ўсиб бораётган эҳтиёжларига ҳамон жавоб бера олмайди. Бу тармоқда кўпгина камчиликлар ва тангликлар бор. Қишлоқнинг моддий техника базасини янада мустаҳкамлаш, ишлаб чиқаришни ташкил этишни яхшилаш ва унинг самарадорлигини ошириш, шу тариқа яқин вақт ичида совет кишиларининг озиқ-овқат маҳсулотларига, саноатнинг эса хом ашёга бўлган эҳтиёжларини анча тўлиқроқ қондириш соҳасида зўр ғайрат билан ҳаракат қилишга тўғри келади.

II.

Утган йилларнинг тажрибаси, эришилган натижалар Ленин партияси ҳозирги аграр сиёсатининг илмий асосланганлиги ва ҳаётий кучини яққол исботлаб турибди. Бундан келиб чиқадиган қонуниятли хулоса шуки, Марказий Комитетнинг 1965 йил март Пленуми ва шундан кейинги Пленумлари ҳамда партия съездлари ишлаб чиққан йўлдан бундан буён ҳам зўр сабот билан олға бораверищ керак.

«Қишлоқ хўжалиги олдига унинг барча тармоқларини ҳар томонлама, муттасил ривожлантириб мамлакатни озиқ-овқат ва қишлоқ хўжалик хом ашёси билан ишончли таъминлашга эришиш асосий вазифасини қўймоқдамизки, — дейилади ўртоқ Л. И. Брежневнинг Марказий Комитет Пленумида қилган докладида, — уларни етиштиришнинг ўсиши халқнинг турмуш даражасини бундан кейин анча оширишни таъминлай оладиган бўлсин. Шу билан бир вақтда биз шаҳар билан қишлоқнинг моддий ва маданий-маиший турмуш шароитини яқинлаштириш вазифасини ҳал этиш учун кўпроқ куч-ғайрат сарфлашимиз лозим».

Партия шу вазифага асосланиб, ўн биринчи беш йилликнинг энг асосий марраларини ҳозирнинг ўзидаёқ белгилаб олди. Бу ўринда гап аввало ғалла ва гўшт етиштириш тўғрисида боряпти. Ялпи дон ҳосилини йилига ўрта ҳисобда 238-243 миллион тоннага етказиш лозим, 1985 йил охирига бориб эса 19,5 миллион тонна гўшт олиш белгиланди. Дала ва фермаларнинг бошқа маҳсулотлари ҳам кўпроқ етиштирилади. Маҳсулот етиштиришнинг белгиланган ҳажмлари ва уларни абсолют кўпайтириш режалари анча юқори. Шуни айтиш кифоя қиладики, гўшт етиштириш 1977 йилга нисбатан тўрт миллион тоннадан зиёд ошиши лозим.

Белгиланган марраларга эришмоқ учун колхозлар, совхозларнинг, аграр-саноат комплекси барча тармоқларининг моддий-техника базасини янада мустаҳкамлаш зарур. Марказий Комитет июль Пленумининг қарорларида ҳам шу нарса кўзда тутилган. Партия қишлоқ хўжалигига капитал маблағни кўпайтиришдан иборат ўзининг принципиал йўлини бундан буён ҳам давом эттираверади. Мамлакат халқ хўжалигини ривожлантиришга сарфланаётган маблағнинг умумий ҳажмида капитал маблағнинг салмоғи эришилган натижадан паст бўлмаслиги керак. Айни вақтда план органларига қишлоққа ишлаб чиқариш ва хом ашёни қайта ишлаш воситалари етказиб берадиган тармоқларни жадал юксалтириш учун зарур ресурслар ажратиб беришни таъминлаш топширилди.

Ишлаб чиқаришни комплекс механизациялаш йирик проблемалардан биридир. Кейинги йилларда бу соҳада бир талай иш қилинди. Аммо деҳқончилик ва чорвачиликдаги бир қанча ишларни бажариш учун машиналар мутлақо етишмаяпти. Ишлаб чиқаришнинг замонавий талабларига мувофиқ келмайдиган эскирган конструкциядаги техниканинг кўпгина турлари ҳамон ишлаб чиқарилмоқда. Бу эса меҳнатнинг кўплаб сарф қилинишига, ишларни ўтказиш муддатларининг бузилишига ва пировард натижада маҳсулотнинг нобуд бўлишига олиб боради.

Пленум қишлоқ хўжалигини механизациялашдаги тангликларга алоҳида эътиборни қаратди ва КПСС Марказий Комитети билан ҳукуматнинг махсус қарорларини маъқуллади. Бу қарорларда белгиланган тадбирлар келгуси беш йилликда энг муҳим экинлар етиштиришни комплекс механизациялашни тугаллаш, фермалардаги, озуқа ишлаб чиқаришдаги қўл меҳнатини имкони борича қисқартиришга йўл очади. Далачилик ва чорвачиликдаги ишларни механизациялаш учун керакли техниканинг етказиб беришнинг умумий ҳажми 31 миллиард сўмликка етади ёки шу беш йилликдагига нисбатан деярли 1,4 баравар кўпаяди. 1981-1985 йиллар мобайнида хўжаликларга 600 мингта дон комбайни юборилади. Шу комбайнларнинг умумий парки анча кўпаяди, бу эса бошоқли экинлар ҳосилини йиғиштириб олиш муддатларини икки ҳисса қисқартириш имконини беради. Бошқа экинлар етиштиришни механизациялаш учун анчагина миқдорда машиналар етказиб берилади. Шу туфайли қанд лавлаги ковлаб олишга ҳозир сарфланаётган 22 кун ўрнига 12 кун кифоя қилишини мутахассисларнинг ҳисоб-китоблари кўрсатиб турибди. Картошка ҳосилини йиғиштириб олишни механизациялаш даражаси 40 процентдан 85 процентга, карам ҳосилини йиғиштириб олишни механизациялаш даражаси 75 процентга ва помидор ҳосилини йиғиштириб олишни механизациялаш даражаси 40 процентга етказилади.

Яқин йилларда тракторлар етказиб бериш кўпайтирилади, машиналарнинг қуввати оширилади. Янги серунум тракторларнинг намуналари яратилади, тиркама ва осма қуролларнинг қамрови кенгайтирилади. Партия қишлоқ учун керакли транспорт проблемасини ҳал этишга катта аҳамият беряпти. Қишлоқ хўжалигида ишлатиладиган ихтисослаштирилган ва кўп юк ортувчи автомобиллар ишлаб чиқаришни кўпайтириш кўзда тутилмоқда.

Қишлоқ хўжалигини химиялаш бу тармоқни янада ривожлантириш соҳасида белгиланган программанинг муҳим бўғинидир. Ўн биринчи беш йилликда ўғит элтиб беришни 135-140 миллион тоннага етказиш кўзда тутилади. Бу 1977 йилдагидан деярли икки ҳисса кўпдир. Ўғитларнинг сифати оширилади, фосфат ўғитлар ишлаб чиқариш кўпаяди. Айниқса Ноқоратупроқ зонада нордон тупроқни оҳаклаш кенг миқёсда ўтказилади. Ўсимликларни ҳимоя қилиш воситаларини етказиб бериш кўпайтирилади. Шу хусусда давлатнинг махсус программасини ишлаб чиқиш мақсадга мувофиқ деб топилди. Ниҳоят, Марказий Комитет Пленуми ташкилий соҳада қишлоқ хўжалик органлари системасида марказда ҳам, жойларда ҳам ягона агрохимия хизматини ташкил этишни зарур. деб топди, бу тадбир химиялаш воситаларидан фойдаланишни яхшилаш имконини беради.

Илгари бўлганидек, экинзорларни мелиорациялаш соҳасидаги ишларнинг катта комплекси кўзда тутилган. Суғориладиган ва захи қочирилган ерлардан фойдаланишни яхшилаш, уларни хўжалик жиҳатидан ўзлаштиришдаги қолоқликни тугатиш — бу соҳадаги марказий вазифадир. Ҳозир КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг топшируви биноан шу соҳада конкрет тадбирлар ишлаб чиқилмоқда. Бу тадбирлар Поволжьега ва мамлакатнинг бошқа бир қанча регионларига тааллуқли бўлади.

Марказий Комитет Пленумида партия аграр сиёсатининг энг муҳим таркибий қисми бўлган қишлоқ қурилиши масалалари батафсил кўриб чиқилди. Қишлоқни қайта қуришда анча туб бурилиш қилиш зарур, деб топилди.

Партия қишлоқдаги иқтисодий муносабатларни такомиллаштиришга катта эътибор бермоқда. Айрим маҳсулотларнинг харид нархлари оширилади, ўтган йилларда ноқулай об-ҳаво шароитларидан зарар кўрган бир қанча хўжаликларнинг кредит қарздорлиги ўчириб юборилди ва кечиктирилди. Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини планлаштириш ва рағбатлантиришни яхшилаш иши олиб борилмоқда, моддий рағбатлантиришнинг меҳнат натижалари билан, фондлар ва моддий резервлардан фойдаланиш билан алоқаси кучайтирилмоқда. Деҳқонларнинг ўз шериклари билан ўзаро муносабатлари такомиллаштирилмоқда. Хўжаликлараро кооперация ва аграр-саноат интеграцияси негизида ишлаб чиқаришни ихтисослаштириш ва концентрациялаш проблемаларига алоҳида эътибор берилди. Марказий Комитет Пленуми меҳнат ва ишлаб чиқаришни хўжаликлараро асосда бундан буён ҳам умумлаштириш қишлоқ хўжалиги самарадорлигини оширишнинг кучли омили эканлигини яна бир карра таъкидлади.

III.

Колхоз ва совхозларнинг моддий-техника базасини муттасил мустаҳкамлаш дала ва фермалар маҳсулоти етиштиришни кўпайтириш, қишлоқ хўжалигининг самарадорлигини ошириш учун пухта негиз яратади. Чорвачиликни жадал ривожлантириш — белгиланган программадаги энг муҳим вазифаларнинг биридир. Ўртоқ Л. И. Брежневнинг докладида бундай деб уқтирилган: «мамлакат экономикаси ривожининг бутун бориши, халқ турмуш даражасининг муттасил ўсиши ҳозир чорвачиликни янада тезроқ юксалтириш вазифасини биринчи ўринга чиқариб қўймоқда».

Партия чорва ва парранда маҳсулдорлигини оширишни, тармоқни бошқаришнинг интенсив методларини, унинг сифат кўрсаткичларини яхшилашни гўшт, сут ва бошқа маҳсулотлар етиштиришни кўпайтиришнинг асосий йўллари, деб билмоқда. Ўз-ўзидан равшанки, бу нарса чорва туёғини кўпайтириш соҳасидаги ишларни соқит қилмайди.

Марказий Комитет Пленуми гўшт етиштиришни кўпайтиришни чорвачилик соҳасидаги энг муҳим вазифа, деб белгилаб берди. Мамлакатнинг кўпчилик районларида гўшт ресурсларини кўпайтириш аввало мол гўшти етиштиришни кўпайтириш билан боғланган. Молни боқиб семиртириш муддатларини қисқартириш ва унинг гўштга топшириладиган вазнини 400—450 килограммга етказиш ва ундан ҳам ошириш бу соҳадаги бош масаладир. Гўшт чорвачилигининг мустақил ихтисослаштирилган тармоғини ташкил этиш ишини зўр ғайрат билан олиб бориш мақсадга мувофиқ, деб топилди.

Чўчқачилик ва гўштбоп паррандачиликни интенсив ривожлантиришга муҳим ўрин берилмоқда. Чорва молларни боқишнинг саноат технологиясидан кенг фойдаланаётган хўжаликлараро корхоналар ташкил этиш йўлидан бундан буён ҳам бораверищ вазифаси қўйилди. Ихтисослаштирилмаган колхоз ва совхозларнинг фермаларида бирталай резервлар бор, шу резервлардан бутун чоралар билан фойдаланиш лозим. Саноат корхоналарининг ёрдамчи хўжаликларини ривожлантиришга ҳам бу гап тааллуқлидир. Аҳолининг шахсий хўжалиги имкониятларини ҳам эътибордан четда қолдириш ярамайди.

Чорвачиликни юксалтиришнинг муваффақияти кўп жиҳатдан ем-хашак базасининг пухталиги билан белгиланади. КПСС Марказий Комитети билан ҳукуматнинг Пленум томонидан маъқулланган қарорларида ем-хашак етиштириш проблемасини тубдан комплекс ҳал этиш чоралари системаси белгиланган. Бу чоралар ҳамма турдаги ембоп экинлар етиштиришни анча кўпайтиришни, уни тайёрлашда ишлаб чиқариш жараёнларини механизациялашни, уни молга беришга тайёрлашни, ғамлаб қўйилган ем-хашакни яхши асрашни, уни зарур қўшимча моддалар билан бойитишни ўз ичига олади. Дуккакли дон ва мойли экинлар, беда, соя ва шу каби экинзорларни кенгайтириш ҳисобига озуқа миқдоридаги компонентлар, аввало оқсилнинг балансли бўлиши проблемасини ҳал этиш реал асосга қўйилмоқда. 1985 йилга борганда концентратлар ишлаб чиқаришни деярли икки ҳисса кўпайтириш учун омихта ем саноатини жадал суръатлар билан ривожлантириш лозим.

Ташкилий тартибдаги тадбирларга катта эътибор берилди. Колхоз ва совхозларда ҳам, шунингдек хўжаликлараро корхоналарда ҳам озуқа етиштиришга ихтисослаштирилган тармоқ характери бахш этилади. Фермаларни ем-хашак билан таъминлаш хўжаликларнинг раҳбарлари ва мутахассислари ишига баҳо беришдаги энг муҳим кўрсаткичларнинг бири бўлиб қолмоқда.

Чорвачиликни янада юксалтириш билан бирга дон етиштириш қишлоқ хўжалигида аввалгидек зарбдор иш соҳаси бўлиб турибди. Партия ўн биринчи беш йилликда донли экинлар ҳосилдорлиги жиҳатидан мамлакатда ўрта ҳисобда 20 центнерлик даражага, бир қанча йирик ғаллакор районларда эса 35—40 центнерлик маррага чиқиб олиш вазифасини қўймоқда. Ғаллазорларни кенгайтириш баъзи бир районларда муҳим резерв бўлиб қолмоқда. Тариқ, гречиха, жавдар, маккажўхори ҳосилини ошириш тўғрисида кўпроқ ғамхўрлик қилиниши керак.

Деҳқончиликнинг бошқа маҳсулотлари — кунгабоқар, қанд лавлаги, пахта, картошка, сабзавот, мева етиштириш юзасидан анчагина ўсишга эришиш белгиланган. Бу соҳадаги асосий йўл — ҳосилдорликни оширишдан, маҳсулот етиштиришнинг янги технологиясини жорий этишдан, айниқса ҳосилни йиғиштириб олиш пайтида маҳсулотнинг нобуд бўлишини камайтиришдан иборат. Етиштирилган маҳсулотнинг ҳар бир килограмми сақланиб қолиниши, қайта ишланиши, истеъмолчига ўз вақтида, юқори сифатли қилиб етказиб берилиши зарур.

IV.

Партия раҳбарлигининг анча юқори савияси, омма орасидаги ташкилотчилик ва сиёсий ишларнинг бирмунча мукаммал методлари қишлоқ хўжалигини янада юксалтириш учун курашнинг янги босқичига мувофиқ келиши лозим. Иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетларининг, ўлка ва область комитетларининг КПСС Марказий Комитети июль Пленуми якунларини муҳокама қилган пленумлари, партия активлари, йиғилишлари айни шу нуқтаи назардан, талабчанликни ва кадрларнинг интизомини ошириш белгиси остида ўтди.

Ишлаб чиқаришни кенг миқёсда интенсивлаш, давлат ва колхозларнинг қишлоқ хўжалигига сарфлаётган маблағи кўпайиб бораётгани ҳар бир коллективнинг иш самарадорлиги ва сифатини янада оширишни объектив равишда талаб қилади. «Партиянинг стратегик шиори — самарадорлик ва сифат учун кураш, — деб таъкидланади Марказий Комитет Пленумининг қарорида, — қишлоқ хўжалиги меҳнаткашларининг, қишлоқ хўжалиги билан боғлиқ тармоқлар барча ходимларининг жанговар шиори бўлиб қолиши керак».

Ҳозир қишлоққа, аграр-саноат комплексининг бошқа тармоқларига сарфланаётган моддий ва молия ресурсларидан фойдаланишни яхшилаш вазифаси биринчи ўринга қўйилмоқда. Барча хўжалик бўғинларида пастдан юқоригача иқтисод ва тежамкорлик учун, маҳсулот таннархини камайтириш, меҳнат унумдорлигини ҳар томонлама ошириш учун, хўжасизлик ва исрофгарчиликка қарши актив ва қатъиятли кураш авж олдириб юборилиши керак. Коммунистларнинг, барча қишлоқ меҳнатчиларининг асосий диққат-эътибори дала ва фермалар маҳсулдорлигини ошириш, ишлаб чиқариш самарадорлигини ўстириш юзасидан белгиланган планлар ва мажбуриятларнинг сўзсиз бажарилишига қаратилиши лозим.

КПСС Марказий Комитети июль Пленумининг қарорлари қишлоқда ижодий ғайратни янада жўш урдириб юборди. Колхозчилар, совхозларнинг ишчилари партиянинг қишлоқ хўжалигини ривожлантириш тўғрисидаги ғамхўрлигига амалий иш билан жавоб бериб, илгари қабул этилган мажбуриятларни қайта кўриб чиқдилар ва анча юқори марраларни белгиладилар. Ростовдаги «Гигант» совхози коллективининг ташаббуси билан мамлакатда бу йилги маҳсулотни етиштириш ва сотиш планларини, шунингдек беш йилликнинг уч йили топшириқларини ошириб бажариш учун кенг ватанпарварлик ҳаракати авж олиб кетди. Кўпгина колхоз, совхозлар, бутун-бутун район ва областлар дон сотиш юзасидан оширилган мажбуриятларини муваффақиятли адо этдилар.

Яқинда Винница областидаги Ямполь райони лавлагикорлари ва қанд саноати ходимлари яхши ташаббус билан майдонга чиқдилар. Улар биргаликда мажбуриятлар қабул этишиб, мустаҳкам ҳамкорлик қилиш, лавлаги ҳосилини йиғиштириб олиш, тайёрлаш, асраш ва қайта ишлашнинг ягона комплекс планини амалга ошириш асосида юксак пировард натижаларга эришишга — бу йил ҳар гектар экинзордан 50 центнер оқ лавлаги олишга қарор бердилар. Ўртоқ Л. И. Брежневнинг Ямполь лавлагикорларига ва қандчиларига йўллаган мактубида уқтириб ўтилганидек, бу ташаббус муҳим аҳамиятга эга бўлиб, қишлоқ хўжалиги ва қайта ишлаш саноати тармоқлари ходимларининг социалистик мусобақасини ривожлантиришда янги босқич очади.

Партия ташкилотларининг, совет ва хўжалик органларининг вазифаси ватанпарварлик ташаббусларини қўллаб-қувватлашдан, колхозлар ва совхозлар, тайёрлов, транспорт ташкилотлари, қайта ишлаш корхоналари коллективлари белгилаган планларнинг амалга оширилишини қатъий назорат остига олишдан иборат. Ҳозир ҳосилни йиғиб олиш конвейерининг барча бўғинларидаги куч ва воситаларнинг тўғри жойлаштирилиши ҳақида ғамхўрлик қилиш, техникадан омилкорлик билан фойдаланиш, илғор иш усулларини кенг миқёсда ишга солиш муҳимдир.

Келгуси йил ҳосили учун пухта замин яратишга алоҳида эътибор берилиши керак. Кузги экинларни энг яхши муддатларда ва тўла ҳажмда экиб олиш, ерларни шудгор қилиб қўйиш, яхши сифатли уруғлик ғамлаш муҳимдир. Чорвадорларнинг ишлари кўп. Улар қишловга яхши ҳозирлик кўришлари, етарли миқдорда ем-хашак ғамлаб олишлари, фермаларнинг маҳсулдорлигини ҳар томонлама оширишлари лозим.

Ҳозир қишлоқ меҳнатчиларининг иши ва фикри-зикри жорий планларни ва уч йиллик топшириқларини шараф билан бажаришга, умуман ўнинчи беш йилликни бажариш учун яхши замин яратиб қўйишга қаратилган. Бу эса КПСС Марказий Комитетининг июль Пленуми қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш юзасидан белгилаб берган катта программани муваффақиятли амалга ошириш учун жуда катта аҳамиятга эга бўлади.

В. КАРЛОВ,
КПСС Марказий Комитети қишлоқ хўжалиги бўлимининг мудири.

(«ПРАВДА» газетасидан).

КОММУНИСТЧАСИГА ИШЛАЙМИЗ ВА ЯШАЙМИЗ

Москваликлардан икки миллиондан ортиқ кишига коммунистик меҳнат зарбдори деган юксак ном берилган. Пойтахтдаги икки юзга яқин корхона ва ташкилот коммунистик меҳнат коллективи номини олган. Уларнинг ижтимоий ишлаб чиқариш манфаатлари тўғрисидаги, кишиларни тарбиялаш ҳақидаги астойдил ғамхўрлиги Москванинг барча меҳнаткашлари учун илҳомбахш намуна бўлмоқда.

Бу ерда, Ватанимиз пойтахтида, 20 йил муқаддам меҳнатга коммунистик муносабат ҳаракати бошланган эди. Пойтахт корхоналари ва ташкилотлари коллективлари, коммунистик меҳнат зарбдорларининг 25 сентябрь куни бўлиб ўтган йиғилиши шу ҳаракатнинг вазифаларига, план ва мажбуриятларини муваффақиятли бажариш учун социалистик мусобақани янада ривожлантириш масалаларига бағишланди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Москва шаҳар комитетининг биринчи секретари В. В. Гришин доклад қилди.

Йиғилишда москваликларнинг оммавий меҳнат қаҳрамонлигини кўрсатувчи мисоллар айтиб ўтилди.

Корхоналар ва ташкилотлар коллективларининг вакиллари, коммунистик меҳнат зарбдорлари шаҳарнинг барча меҳнаткашларига мурожаат қилиб, пойтахт халқ хўжалигининг барча тармоқларида 1978 йил планлари ва мажбуриятларини ҳамда умуман беш йилликни сўзсиз бажаришни таъминлаш учун бошланган мусобақани янада кенг авж олдиришга даъват қилдилар.

КПСС Марказий Комитетига, ўртоқ Л. И. Брежневга баланд руҳ билан табрикнома қабул этилди. (ТАСС).

ТОШКЕНТДА ХАЛҚАРО СЕМИНАР

26 сентябрь куни Тошкентда Осиё мамлакатлари савдо ходимлари касаба союзларининг халқаро семинари ўз ишини бошлади. Бу семинарни ана шу тармоқ касаба союзлари халқаро бирлашмаси халқаро меҳнат ташкилоти билан ҳамкорликда уюштирди. Семинарда СССР давлат савдоси ва матлубот кооперацияси ходимларининг марказий касаба союзи қатнашмоқда. Тошкентдаги учрашув шу жиҳатдан муҳимки, Осиё мамлакатлари савдо ходимларининг вакиллари ана шу халқаро бирлашма ташкил топганидан буён ўтган йиллар мобайнида биринчи марта тўпланишди. Семинарда Бангладеш, Ҳиндистон, Ироқ, Ливан, Малайзия, Монголия Халқ Республикаси, Яман Халқ Демократик Республикаси, Совет Иттифоқи, Туркия, Филиппин, Шри Ланка ва Япония касаба союз марказларининг вакиллари иштирок этмоқдалар. Жаҳон касаба союзлари федерацияси ва халқаро меҳнат ташкилотининг вакиллари, тармоқ касаба союзлари халқаро бирлашмаси ижроия бюросининг аъзолари семинарда меҳмон сифатида ҳозир бўлдилар.

Осиё мамлакатларидаги савдо ходимларининг меҳнат шароитлари ва тармоқ касаба союзларининг ҳуқуқларига, халқаро меҳнат ташкилотининг савдо ходимларига тааллуқли турли конвенцияларини ратификация қилиш ва қўлланиш соҳасида касаба союзларнинг фаолиятига бағишланган докладлар семинар муҳокамасига қўйилди.

Умумий мунозара бошланиши олдидан тармоқ касаба союзлари халқаро бирлашмасининг раиси, СССР давлат савдоси ва матлубот кооперацияси касаба союзи Марказий Комитетининг раиси А. Г. Шалаурова нутқ сўзлади. У касаба союзларининг ҳаракат бирлигини мустаҳкамлаш муҳимлигини, куролсизланиш ва ҳарбий бюджетларни қисқартириш учун, тинчлик, халқаро кескинликни юмшатиш учун биргаликда кураш олиб бориш зарур эканлигини таъкидлади.

Тармоқ касаба союзлари халқаро бирлашмасининг бош секретари Адам Гертинишан (Румыния), Ўзбекистон касаба союз ва савдо ташкилотларининг раҳбарлари семинар қатнашчиларини табрикладилар.

Семинарнинг ишида Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари Т. Н. Осетров қатнашмоқда.

Семинар бир неча кун давом этади. (ЎзТАГ).

ВЛКСМ 50 йиллиги номли Андижон трикотаж фабрикасининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли бўёқчиси Турсунали Холматов нормадаги иккита ўрнига бешта бўёқ машинасида ишлаяпти. Бу унга беш йилликни икки ярим йилда бажариш имконини берди. Чапдаги суратда коммунист Т. Холматов.

Граждан авиацияси Ўзбекистон бошқармасининг Сергелидаги авиакорхонаси учувчилари халқ хўжалигининг турли соҳаларида фаол хизмат қиляптилар. Ўнгдаги суратда «МИ-8» вертолётининг экипажи (чапдан ўнгга): командир В. Митрохин, иккинчи учувчи В. Бондаренко ва борт механик Н. Иванов.

В. Молгачёв ва И. Глауберзон фотолари.

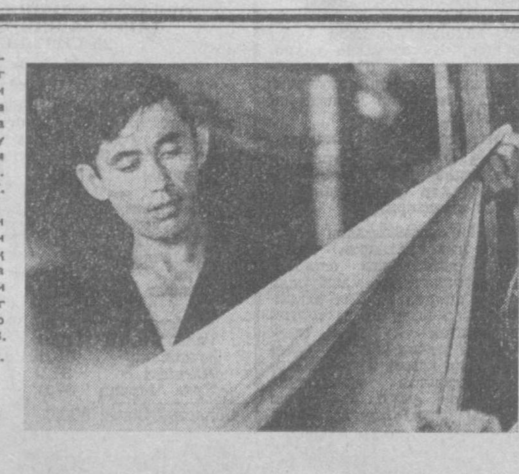

МАЖБУРИЯТЛАР БАЖАРИЛДИ

«Сурхангидрострой» трестининг коллективи Шеробод магистрал каналида насос станцияси қурилишини ниҳоясига етказиб, СССР Конституцияси қабул қилинган куннинг бир йиллиги шарафига олинган социалистик мажбуриятларни бажарди. Илгари Остона каналида фойдаланишга топширилган насос станциялари ва ўнлаб километр ирригация ва мелиорация шаҳобчалари билан биргаликда бу иншоот гидроқурувчиларнинг уч йиллик иш программасини ташкил этди.

Ҳозир коллектив Тўпаланг гидроузелида ишларни юксак суръатлар билан давом эттирмоқда. Бу гидроузел Денов ва Сариосиё районларидаги катта-катта каналларга сув беришнинг тартибга солинишини таъминлайди.

БУТУНИТТИФОҚ ВИСТАВКАСИГА

Ўзбек рассомлари, графиклари, ҳайкалтарошларининг йигирма тўртта асари «Советлар мамлакатининг ёш гвардияси» Бутуниттифоқ виставкасига жўнатилди. Бу виставка ВЛКСМнинг 60 йиллиги шарафига Москвада очилади. Комсомолнинг қаҳрамонона ўтмиши, ёшларнинг кундалик меҳнатлари ўзбекистонлик авторлар асарларининг етакчи мавзуларидир.

Республика рассомлари асосан ёш авлодга мансуб вакиллардир. Бунда ёш график Владимир Валиевнинг, сураткашлардан Флорида Гамбарова, Инна Васильева, Саъдулла Абдуллаевнинг асарлари бор.

(ЎзТАГ).

ХАЛҚ КОНТРОЛИ

ВАРАҚА № 9 (187)

ЖАНГОВАР ЁРДАМЧИЛАР

Пахта йиғим-терими бошланиши олдидан ўтказилган очиқ партия йиғилишига коммунистлар билан бирга партиясиз активлар ҳам таклиф этилди. Йиғилишда бошланаётган йиғим-терим кампаниясини қисқа муддатларда уюшқоқлик билан ўтказиш масаласи муҳокама қилинди. Сўзга чиққан нотиқлар йил бўйи қилинган фидокорона меҳнатни таъкидладилар, масъулиятли мавсум учун белгиланган тадбирларни маълум қилдилар.

Ҳақиқатан ҳам, бу йил пахтачилик учун оғир келди. Устма-уст ёққан ёмғир эрта баҳорда ғўза ривожига ҳалал берди. Лекин деҳқонлар бор маҳоратларини ишга солиб қийин шароитда далаларда мўл ҳосил тўпладилар. Барча агротехника жараёнларининг сифатли бажарилиши устида халқ назоратчилари алоҳида қайғурдилар.

Колхозимиз халқ контроли группасининг 42 аъзоси бор. Улар постларга бўлиниш, планли асосда рейд ва текширувлар ўтказиб келмоқдалар. Экиш пайтида чигитни марказлашган усулда сифатли ивитиш ва заявкалар бўйича ўз вақтида бригадаларга етказиб бериш устидан пухта назорат ўрнатдилар. Чигитдан рационал фойдаланиш, уни ўғит билан қўшиб экишга алоҳида эътибор берилди.

Шундан кейин, назоратчилар ғўза парваришини ўз оталиқларига олдилар. Кун ора далаларни айланиб ғўза ривожини кузатдилар. Ниҳолларни машинабоп қилиб парваришлашга эътиборни қаратдилар. Бу йил ҳосилнинг 90 процентини машиналар билан йиғиштириб олишга сўз берганмиз. Шу боисдан ҳам механизатор назоратчилар пахтачиликни комплекс механизациялашда бошқаларга намуна бўлмоқдалар. Тўртинчи бригада звено бошлиғи назоратчи механизатор Раҳим Алиматов ўтган йили ўз «зангори кема»си билан 174 тонна «оқ олтин» терган эди. Бу йил эса «пўлат этак»лардан 200 тонна пахта тўкмоқчи. Назоратчи механизаторлар Нуриддин Ҳайдаров, Абдувоҳид Машарипов ҳам 200 тоннага етказиб пахта териб беришга ваъда қилишган.

Назоратчиларнинг шахсий намунаси туфайли пахтачилик йил сайин ривожланмоқда. Бу йил минг гектар майдондан 4 минг тонна пахта йиғиб олиш ниятидамиз. Ҳосилдорликни 40 центнерга етказишга аҳд қилганмиз. Бепоён далаларда юксак мажбуриятга яраша ҳосил етилган. Энди асосий вазифа чаноқларни тўлдириб турган нуқраларни нес-нобуд қилмай қисқа муддатларда йиғиштириб олишдан иборатдир.

Назоратчилар 1 сентябрь арафасида барча пайкалларни қабул қилиб олдилар. 15—16 сентябрда эса машина теримига мўлжалланган карталар текширувдан ўтказилди. Машиналар учун айланиш полосалари яратилди, дефолиация сифати кўздан кечирилди. Мана энди ёппасига очилган карталарда «зангори кема»лар оҳиста сузиб юрибди.

Терим суръатини ошириш мақсадида колхозда тўртта йиғим-транспорт группаси тузилган. Бу группаларга 19 та терим машинаси, 58 та тележка, 12 та транспорт трактори, 3 та погрузчик бириктириб қўйилган. Группа ишларини кузатиб бориш вазифаси халқ назоратчиларига топширилган. Ҳар бир группага техник хизмат кўрсатувчи механик ҳам бириктирилган. Улар агрегатларнинг икки сменада ишлашини таъминлайдилар.

Назоратчилар дала шийпонларида пахтакорларга яратилган маданий-маиший шароитларни ҳам мунтазам текшириб бормоқдалар. Ҳозир барча дала шийпонларида теримчилар учун икки маҳал иссиқ овқат уюштирилмоқда. Кўчма дўконлар пахтакорлар хизматида бўлмоқда. Қўшимча тузилган постлар терилган ҳосилни ўз вақтида тайёрлов пунктларига жўнатиш, йиғим транспорт группалари ишини намунали ташкил этиш, маиший хизматни яхшилаш билан шуғулланяпти.

Колхозимиз партия ташкилоти ҳисобида 81 коммунист бор. Терим кампанияси учун белгиланган тадбирларни бажаришда биз энг аввало, коммунистларга таянамиз. Ҳосилдорликни оширишда, теримни уюшқоқлик билан ўтказишда улар алоҳида ҳисса қўшмоқдалар. Бу йил Абдуғани Назарқулов, Маннон Мусаев, Абдунаби Арслонов ва Фикри Бадалов ўртоқлар раҳбарлик қилаётган бригадалар ҳосилдорликни 50 центнерга етказишга бел боғлаган. Ўрозмат Пирназаров, Абдумутал Машарипов, Ўрол Номозов каби халқ контроли пости раислари мавжуд резервларни ишга солишда уларга кўмаклашмоқдалар.

Колхозимиз пахтакорлари 7 октябргача халқ хўжалик планини, ой охиригача эса социалистик мажбуриятни тўла-тўкис бажариб, йиғим-теримни туганлашга ҳаракат қилмоқдалар. Бу курашда халқ назоратчилари барчага намуна бўлмоқдалар. Колхоз партия комитети назоратчилар эътиборини маълум вазифаларга қаратиб турибди. Уларнинг ҳисоботларини вақти-вақти билан тинглаб боряпти. Ҳисоботлар давомида халқ назоратчилари бажараётган ишларга якун ясамоқдамиз, уларни янги-янги вазифалар сари йўналтиряпмиз. Назоратчилар партиявий топшириқни ҳамиша масъулият билан бажариб келмоқдалар.

С. УМАРОВ,
Пискент районидаги «Гулистон» колхози партия комитетининг секретари.

РАШИД ҲАМРОҚУЛОВ Тошкент экскаватор заводининг энг илғор ишчиларидан. У ишдан бўш соатларида халқ контроли группаси составида текширув ва рейдларда қатнашиб, нуқсонларнинг олдини олиш, бракни камайтириш юзасидан ўз ҳамкасбларига қимматли маслаҳатлар беряпти. Суратда: Р. Ҳамроқулов.

Ҳ. Мирзакаримов фотоси.

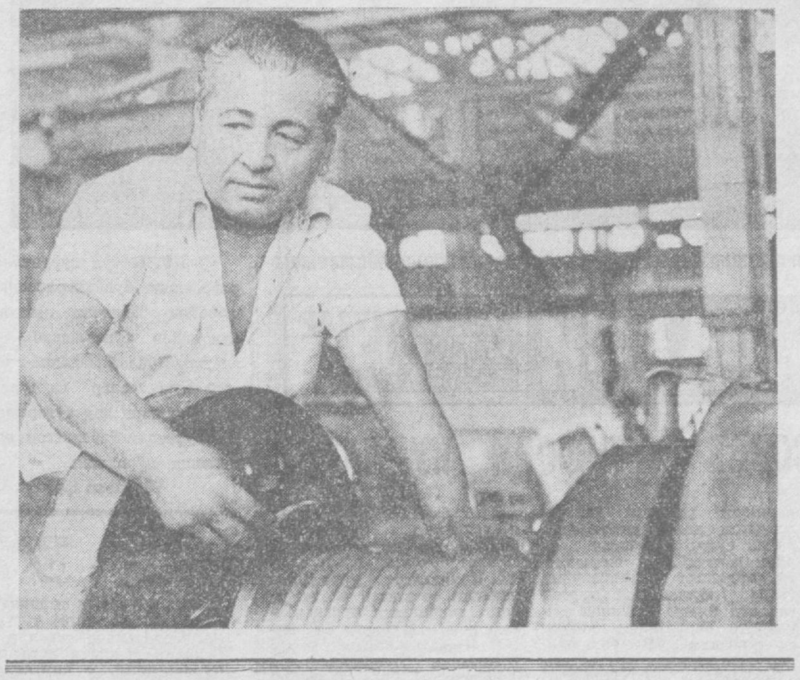

ТАЪСИРЧАНЛИК ОШМОҚДА

Группамизга 16 назоратчи бирлашган. Уларнинг ҳаммаси коллектив ўртасида ўз меҳнати, юриш-туриши билан обрў-эътибор қозонган кишилардир. Назоратчиларимиздан Полина Баева билан Сагит Нагуманов йил бошида ажойиб ташаббус билан чиқдилар. Улар эҳтиёт қисмларидан рационал фойдаланишга, ортиқча техника воситаларини ҳисоб-китоб билан керакли жойларга тақдим этишга чақирдилар. Бу ташаббус район халқ контроли комитети томонидан маъқулланди. Шу даъват асосида текширувлар ўтказилиб, ортиқча техника ва материаллар қайта ҳисоб-китобдан ўтказилиб, керакли жойларга жўнатилди.

Назоратчилар план асосида ва меҳнаткашлардан тушаётган сигналлар бўйича мунтазам рейдлар ўтказиб турибдилар. Колхозлардан тушган шикоятларнинг бирида машиналар ва аппаратлар ремонти цехида иш сифати талаб даражасида бўлмаётганлиги танқид қилинган эди. Шу шикоят хати асосида текширув ўтказилгач, цехдаги бошқа нуқсонлар ҳам очиб ташланди. Кўрилган тадбирлар туфайли ишлаб чиқаришда ўзгариш ясалди. Йиғим-терим мавсуми арафасида цех қуввати яна ҳам ошди. Кунига иккита терим агрегати, тўртта терим аппарати сифатли ремонтдан чиқарилди.

Назоратчилар ҳиссаси билан комитетнинг барча участкалари бир маромда ривожланмоқда. Маҳсулот тайёрлаш ва реализация қилиш планлари ойма-ой ортиғи билан адо этиб келинмоқда. Ҳозир ремонтчилар далаларда ишлаётган машиналарнинг иш сифатини кузатиб турибдилар. Улар ҳар бир агрегатнинг тўла қувват билан теримда қатнашишини таъминламоқда.

Қ. ОМОНОВ,
Оққўрғон район қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш-техника таъминоти комитети халқ контроли группасининг раиси.

ОБЛАСТЬ ХАЛҚ КОНТРОЛИ КОМИТЕТИДА

ТАШАББУСКОР БЎЛАЙЛИК

Ғалаба район халқ контроли комитети назоратчилар ташаббускорлиги ва активлигини оширишда турли формалардан самарали фойдаланмоқда. Халқ назоратчилари ва группа раисларининг аксарияти қабул қилинган қарорлар ижросини текширишда актив қатнашмоқда. Ўтган ойларда штатсиз активлар иштирокида комитет элликка яқин рейд ўтказди. Бу рейдларда меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, минерал ўғитларни сақлаш ва улардан фойдаланишнинг аҳволи, социалистик мулкни сақлаш, техника ремонти сифатини ошириш масалалари текширувдан ўтказилди.

Халқ контроли комитети халқ депутатлари Совети, касаба союз ташкилотлари ва комсомол прожектори штаби билан ҳамкорликда ҳам қатор текширувлар ўтказмоқда. Айниқса техникани экишга тайёрлаш, маккажўхори парваришини яхшилаш, йиғим-теримга ҳозирлик юзасидан ўтказилган рейдлар самарали бўлди. Текширув якунлари халқ контроли комитети, район ижроия комитети йиғилишларида ва район партия комитети бюро мажлисларида муҳокама қилинди.

Область халқ контроли комитети Ғалаба район халқ контроли комитетининг 1978 йил пахта ҳосилини йиғиб-териб олишга тайёргарликни назорат қилиш юзасидан ташаббусини маъқуллади. Бундан ташқари райондаги «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхози халқ контроли группасининг минерал ўғитларни сақлаш ва улардан фойдаланиш, «Заря коммунизма» колхози халқ контроли группасининг терим агрегатларини янги мавсумга тайёрлаш юзасидан ташаббуслари ҳам маъқулланди.

Район халқ контроли комитети ҳар ойда бир марта штатсиз ходимлар ва группа раисларининг ўқувини ташкил қилмоқда. Бу тадбир назоратчилар малакаси ва активлигини оширишга ёрдам беряпти. Ўнда район раҳбарлари лекция ва суҳбатлар билан чиқмоқдалар.

Лекин шунга қарамай Ғалаба район халқ контроли комитети фаолиятида ҳали бир қатор нуқсонлар ҳам бор. Бу нуқсонлар область халқ контроли комитети йиғилишида алоҳида кўрсатиб ўтилди. Район халқ контроли комитети содир бўлаётган камчиликларнинг олдини олишга, қабул қилинган қарорлар ижросини текширишга эътиборсизлик билан қарамоқда. Текширув ишларига кенг жамоатчилик жалб этилмайди. Ўтган йили комитетда муҳокама қилинган 53 та масаланинг атиги иккитаси текшириш учун штатсиз бўлимларга ҳавола қилинди. Саноат, транспорт ва алоқа, соғлиқни сақлаш ва халқ маорифи бўлимлари, шикоятлар бюроси суст ишламоқда. Область халқ контроли комитети ана шу камчиликларни бартараф этиш юзасидан конкрет тавсиялар тақдим этди.

ТЕПЛИЦАЛАР ҚУРИЛИШИ ТЕЗЛАШСИН

Областимизда умумий майдони 45 гектарни ташкил қилувчи 8 та теплица-парник комбинати қурилиши олиб борилмоқда. Йил давомида 12 гектарлик теплица-парник комбинатлари ишга туширилиши керак. Ўтган ярим йилда 3 гектарлик теплица фойдаланишга топширилди. Ғалаба районидаги Димитров номли колхоз, Орджоникидзе районидаги «Правда» колхози территорияларида қурилаётган теплица хўжаликларида иш суръатлари ошиб бормоқда.

Лекин 1-«Узсельспецстрой» тресги қурувчилари бошқа объектларда иш суръатини пасайтириб юбормоқдалар. Айниқса, Орджоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхозида олиб борилаётган қурилиш ишларида бўшашувчилик сезилмоқда. Бу ерда 3 гектарлик теплица хўжалигини учинчи кварталда фойдаланишга топшириш мўлжалланган эди. Аммо ҳали ишлар ўлда-жўлда. Етти ойлик план аранг 84 процент бажарилди. Шундай аҳволни Тошкент районидаги Ленин номли колхозда ҳам кўриш мумкин. 23-ихтисослашган кўчма механизациялашган колонна ўтган йили белгиланган топшириқнинг ярмини ҳам бажармади. Бу йил эса етти ойлик план 34 процентда қолиб кетди.

Орджоникидзе районидаги Ленин номли, «Октябрь» колхозларида қурилаётган теплица хўжаликларида ҳам иш суръати ва сифатини ошириш керак. Асосий объектлар қурилиши ой сайин чўзилиб кетмоқда. 23 ва 125-ихтисослашган кўчма механизациялашган колонна раҳбарлари буюртмачилар билан баҳамжиҳат ишлаб қурилиш-монтаж ишларини тезлаштиришлари лозим.

ХЎЖАСИЗЛИК ОҚИБАТИ

Ҳозир бензиннинг йўқлигидан шикоят қилувчилар кўпайиб қолди. Лекин ёнилғидан тежаб-тергаб фойдаланиш устида ҳамма ҳам бош қотирмайди. Тошкент йўл қурилиш ва эксплуатацияси бошқармасига қарашли ташкилотларда ҳар ким ўз ҳолича бензин ва дизель ёнилғисини сарф қиляпти.

1-йўл қуриш бошқармасидаги нефть омборида ёнилғи тақсимловчи иккита колонка ўрнатилган. Уларнинг бири дизель ёнилғисини қуйиб берса, иккинчиси барча маркадаги бензинларни қуйишга мўлжалланган. Бу бензинлар қоидага хилоф равишда аралашиб битта резервуардан олинади. Автобензинлар маркаси бўйича ҳисоб-китоб қилинмайди. Бензин учун талонлар ҳисобини олиш ҳам расм бўлмаган. Йўл қурилиши бошқармасидаги машиналарнинг кўпчилигида спидометрлар ишламайди. Шунинг учун ҳам машиналар кунига қанча ёнилғи сарф қилаётгани билинмайди.

Халқ назоратчилари Калинин, Келес, Янгибозор йўл қурилиш ва ремонт қилиш бошқармаларида ҳам шундай нуқсонларни аниқладилар. Бензинни исроф қилишда областимиздаги 14-автобаза ҳам «рекорд» қўймоқда. Ўтган ярим йилда автобаза учун 389 тонна бензин фонди ажратилган эди. Хўжасизлик ва ҳисоб-китобнинг йўқлиги натижасида автобазада 568 тонна бензин сарф бўлди.

Область халқ контроли комитети ёнилғи сарфиёти устидан назоратни бўшаштириб юборганлиги учун область автмобиль йўллари қурилиши ва эксплуатацияси бошқармаси бош инженери Качуровга, бош механик Юнусовга қаттиқ виговор, 14-автобаза директори Аҳмедовга виговор эълон қилди. Халқ контроли группаларига нефть маҳсулотлари ва бошқа хил материаллардан тежаб-тергаб фойдаланиш юзасидан қаттиқ назорат ўрнатиш вазифаси топширилди.

РАССОМ ХАНДАСИ

— Мен кетдим. Амбулаторияга бориб бюллетенимни ёптиришим керак.
— Эҳтиёт бўл, балиқларингни назоратчилар кўриб қолишмасин.

— Синглим, қоғозга теккан доғни ҳам кетказа оласизларми!..

— Оббо, бошимиз айланиб душхонанинг трубасини газ трубасига улаб юборибмиз-ку.

А. Ҳакимов чизган расмлар.

ЮКСАК ХИРМОН ИШҚИДА

Ўнинчи беш йилликнинг учинчи йилида районимиз пахтакорлари 51 минг тонналик «оқ олтин» хирмони яратиш ишқида эрта баҳорданоқ зўр ғайрат ва шижоат кўрсатиб меҳнат қилмоқдалар. Шу мақсад йўлида табиат қийинчиликларини мардонавор туриб енгдилар, далаларда мўл ҳосил етиштирдилар. Ҳозир олтин қўлли миришкорлар ҳаётида энг масъулиятли дамлар бошланган. Не-не қийинчиликлар билан етиштирилган ҳосилни йиғиб-териб олиш кенг кўламда бошланиб кетган.

Халқ назоратчилари ҳосил учун курашда ҳамиша олдинги сафларда келдилар. Ҳозир ҳам улар йиғим-теримни қисқа муддатларда зўр уюшқоқлик билан ўтказиш устида ғамхўрлик қилмоқдалар. Пахтачилик бригадаларининг ҳаммасида қўшимча постлар тузилган. Улар йиғим-теримни ташкил этиш, машиналарни тўла қувват билан ишлатиш, нобудгарчиликка қарши кураш устидан жиддий назорат ўрнатганлар.

Йиғим-терим арафасида биз пахта заводлари, тайёрлов ва қабул пунктларида янги мавсумга қандай ҳозирлик кўрилганлигини текшириб чиқдик. Кўпгина корхоналар янги ҳосилни қабул қилиб олишга шай турибди. Кучлик, Тўйтепа, Чиғириқ, пахта пунктларида 136 та бунт майдонлари ремонт қилиниб, асфальтланган. Саккизта катта тарози созлаб қўйилган. 950 брезент, 26 мингта этак тайёрланган.

Пахта тозалаш заводи ва пунктларида агрегатлар, вентиляторлар, прицеплар, ва бошқа воситалар ремонти ҳам муваффақиятли тугалланиб, янги мавсумга барвақт шай қилиб қўйилган. Бектемирдаги тажриба пахта заводи ва «Ўртасарой» пахта пунктида бу масалага алоҳида эътибор берилди. Вентиляторлар, чанг тозалагичлар ремонтини улар ҳаммадан олдин туғаллашди.

Қабул пунктларида ёнғинга қарши чоралар ҳам кўриб қўйилган. Бочкаларга сув тўлдирилди, шланглар, нарвоплар келтирилди. Ёнғинга қарши тайёргарликни ташкил этиш учун масъул кишилар ажратилган.

Район назоратчилари теримчиларга, пахта заводи, қабул пунктлари ишчиларига яратиб берилаётган маданий-маиший хизматни ҳам бир-бир текширувдан ўтказдилар. Барча дала шийпонларида иссиқ овқатлар ташкил қилинмоқда. Бевосита дала бошида ва қабул пунктларида маиший хизмат йўлга қўйилган.

Йиғим-терим компаниясини уюшқоқлик билан ўтказиш юзасидан белгилаган тадбирларимизда сентябрь—октябрь ойлари давомида бажарилиши лозим бўлган вазифалар конкрет кўрсатилган. Тадбирларга биноан назоратчилар халқ депутатлари советлари доимий комиссиялари, касаба союз комитетлари комиссиялари, комсомол прожектори штаблари билан биргаликда теримчиларга яратилган маданий-маиший шароитларни мунтазам текшириб борадилар. Кўчма ремонт устахоналари, нефть базалари ишини назорат қиладилар. Териб олинган пахтани ўз вақтида қабул пунктларига жўнатиш, пахтани тўғри қабул қилиш, ғарамлаш ва сақлашни кузатиб борадилар. Район халқ контроли комитети вакиллари барча қабул пунктларида пахтани қабул қилиш ва анализдан ўтказишда иштирок этишади.

Кўрилаётган тадбирларнинг ҳаммаси етиштирилган мўл ҳосилни сифатли йиғиб-териб олишга хизмат қилади. Зотан ҳозир барчанинг эътибори мана шу муҳим вазифага қаратилган. Ҳеч шубҳа йўқки, назоратчилар олдинги йилларда бўлгани сингари бу йил ҳам янада активлик кўрсатиб зиммадаги юксак мажбуриятнинг муваффақиятли бажарилишига муносиб ҳисса қўшадилар.

Х. ҒАФФОРОВ,
Ўрта Чирчиқ район халқ контроли комитетининг раиси.

ҚЎШМА ТАДБИР

Область халқ контроли комитети ва область комсомол комитети халқ контроли органлари ҳамда комсомол прожекторининг ўзаро алоқаларини янада кучайтириш юзасидан тадбирлар белгиладилар. Тадбирларга биноан Чирчиқ шаҳар халқ контроли комитетининг комсомол прожектори штаби аъзолари билан ҳамкорликда партия ва ҳукумат қарорларининг бажарилишини текширишда тўплаган тажрибалари ўрганилади. Яқин вақт ичида шаҳар ва район халқ контроли комитетлари раислари ҳамда комсомол прожектори штаби раҳбарларининг биргаликда йиғилиши ўтказилади.

Шаҳар ва район халқ контроли комитетлари методик кабинетлари ҳамда бурчакларида халқ контроли органлари билан прожекторчилар ҳамкорликда бажараётган ишларни кўрсатувчи стендлар қўйилади. Ҳамкорликда ўтказилган рейдларга мунтазам якун ясаб борилади, шу темада семинарлар ташкил этилади.

ХЎП БЎЛАДИ...

АЖАБ ХАНГОМАЛАР

— Келинг, отахон, хизмат?!
— Коммунал хўжаликнинг идораси шу ердами?
— Худди ўзи-да, отахон.
— Бизнинг 3-микрорайонда аллақанча жойни зовур қилиб кавлаган эдинглар, қўшнилар телефонда айтишганди бир ҳафтанинг ичида текислаймиз, деган экансизлар, ҳали дараклларингиз йўқку!
— Эй, отахон-е, шунга ҳам ташвишми, ковланган б са яна кўмилади, ҳеч азият чекманг.
— Болам, гапни сиртингизга олмаяпсиз-а. Шундоқ озода кўчамиз остун-устун бўлиб кетди-я, ҳаммаёқ чанг-чунг. Бир ёқда болалар мактабга ўтишга қийналишяпти, иккинчи ёқда машиналар кирол-майди, хуллас, хасратимиздан ҳам чанг чиқаяпти. Жон болам, шу ўзларинг ўтган жойни текислашга ёрдам берингляр.
— Жуда қўймайдиган экансиз, бобой, бўпти, ҳали сиз уйга бориб ,чордана қурмай, одамлар етиб боришади. Бемалол кетаверинг.

Аввалига соатларни соатлар, сўнг кунларни кунлар қувалаб ўтди. Лекин коммунал хўжалик вакилларидан дарак бўлмади. Бир ойларча вақт ўтгач ота яна коммунал хўжалик қайдасан, деб ҳассани дўқиллатиб кириб борди.

— Умрингдан барака топкур, бу зовурни кўз юмиб очмай текислаймиз, деган эдинглар. Бир ой ўтиб кетди. Хабар ҳам олмадинглар-ку.
— Қанақа зовур, қанақа кўча, отахон. Шаҳарда нима кўп, кўча кўп.
— Ўзим келувдим. Ўшанда уйингизга бориб чордана қурмасингиздан етиб борамиз девдиларингиз-ку.

— Энди, отахон бу ерга бир ойда сон минг одам келиб кетади. Кимни эслайсиз. Биров уйимни ремонт қилиб беринг, деса яна биров газ плитамни ўзгартиринг дейди. Хуллас, шикоят деган нарса ёмғирдек ёғилиб туради.
— Шундай экан бувангиз тенги одамни овора қилмай бўладиган гапни айтиб, қуйсангиз бўлмасмиди?!
— Хафагарчиликни ёмон кўрамиз-да. Ҳалиги мақол бор-ку: буғдой унинг бўлмаса ҳам буғдой сўзинг бўлсин, деб.

— Мақолни тушунмабсиз, болажон. Гапдан гапнинг фарқи бор, етмиш икки хил нархи бор, дейдилар. Олдин ўйлаб кейин сўйлаш керак. Маҳалладан бир мен эмас қанча одамлар келиб кетди. Уйингга иккита одам келса, чанг кўчадан иснод қиласан. Ўтган йилнинг июль ойида зовурни йўқ қиламиз, деган эдинглар. Куз ўтди, бўлмади. Комхоздагилар сал ўйлар, қишга қолдирмас деган эдик. Қиш ҳам шу аҳвол. Она бечоралар бутун лойгарчилик болаларнинг кийимларини тозалаш билан овора бўлишди. Қоронғи тушди дегунча болам зовурга тушиб кетмасин деб маҳалла-кўй мактабнинг йўлига чиқиб оладиган бўлди. Ҳозир бекорчи замон эмас. Ҳамма ишлайди, ўзига яраша ташвиши бор...

Отахоннинг куйинганларича бор. Чирчиқ шаҳар коммунал хўжалиги идорасида хизмат важини одамларни овора қилиш деб тушунадилар шекилли фақат ваъдабозлик билан чекланмоқдалар. Камчиликларни бартараф этиш юзасидан қатъий назорат бўлмагандан кейин аҳвол шу-да. Коммунал хўжалик идораси одамларнинг оғирини енгил қилиш ўрнига баттар чигаллаштириб юбораяпти.

Туяни шамол учирса, эчкини осмонда кўр дейдилар. Область коммунал хўжалик бошқармасида меҳнаткашларнинг хат ва шикоятларига қўл учида қаралгандан кейин унга бўйсунган идораларда яна қандай бўлиши мумкин. 1977 йилдан бери область бошқармасига шикоят билан келганлар фақат тўрт киши, деб рўйхатга олинибди, Бу ерда шикоятчиларнинг келишини рўйхатга олиш одат тусига айланмаган. План бўйича 1978 йилнинг биринчи ярмида 11 та ташкилотнинг меҳнаткашлар хатларига қандай муносабатда бўлаётганлиги текширилиши лозим бўлган ҳолда биронтаси ҳам текширилмади.

Бўка районида истиқомат қилувчи Л. Маренинадан 1978 йилнинг 28 февралида уйини ремонт қилиб бериш ҳақида шикоят тушган эди. Узоқ вақт шикоят кўрилмади. Сўнгра текшириш область коммунал хўжалик бошқармаси турар-жой бўлимининг бошлиғи А. Золотухинга топширилди. Шу бўйи хат изсиз қолди.

1977 йилнинг 7 февралида Коммунистик район уй бошқармаси бошлиғи Асқаровнинг молия хўжалик интизомини бузаётгани, вазифасини суиистеъмол қилаётгани ҳақида кўплаб шикоятлар тушди. Уларни текшириш яна А. Золотухинга топширилди. У киши ўзларига хос «услуб» билан ёндошдилар. Аниқланиши лозим бўлган фактлар бир ёқда қолиб шикоятчиларни қидириш билан кунни кеч қилавердилар.

Юқорида келтирилган фактлар ҳали ҳолва. Шаҳар, район коммунал хўжалик идораларида меҳнаткашларнинг шикоят ва хатларига эътибор бундан ҳам баттар. Одамлар жавоб оламан деб ойлаб, йиллаб кутишади, сарсон-саргардон бўлишади. Хат ва шикоятлар текширишга ўз вақтида юборилмайди, ижроси устидан назорат қилинмайди. Область коммунал хўжалик бошқармасига тушган хат ва шикоятларнинг биронтасида камчиликлар тузатилгани ва назоратга олингани ҳақида бошлиқларнинг резолюцияси қўйилмаган.

Область коммунал хўжалик бошқармаси Совети 1977 йил ва 1978 йилнинг биринчи ярмида ўтказилган мажлисларида хат ва шикоятлар билан ишлаш системаси ҳақидаги масалани беш марта кўриб чиқди. Лекин камчиликларнинг келиб чиқиш сабаблари аниқланмади.

Область коммунал хўжалик бошқармаси меҳнаткашлардан тушаётган хат ва шикоятларни ўз вақтида кўриб чиқиши ҳамда назоратни яхшилаши, вақти-вақти билан хат ва шикоятларни анализ қилиб сабабларини аниқлаши, идораларда қабул ва рўйхатга олишни қатъий йўлга қўйиши лозим.

Б. ПЎЛАТОВ.

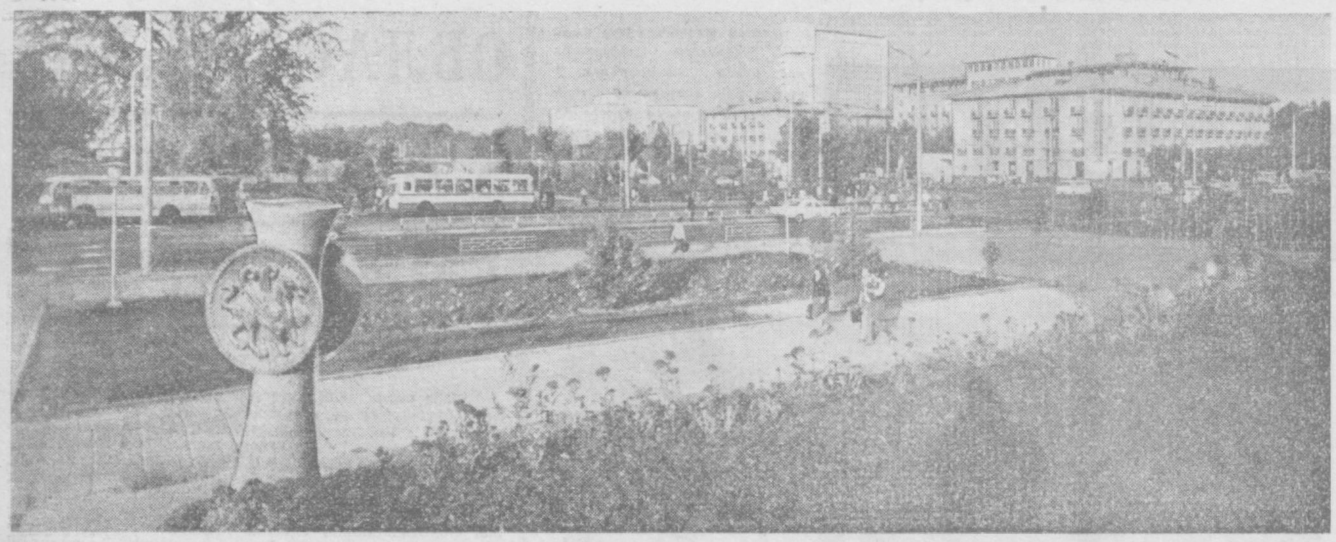

○ ҚУЛИ гул қурувчиларимизнинг бунёдкорликлари туфайли Тошкент шаҳри кун сайин гўзаллашиб бораётир. Кўплаб маданий-маиший муассасалар ва турар жой бинолари қад кўтармоқда .Суратда: Ўзбекистон кўчасининг кўриниши.

В. Таран фотоси.

БУГУН ШАҲРИСАБЗДА РЕСПУБЛИКА ИЖОДКОР ЁШЛАРИНИНГ УЧРАШУВИ ОЧИЛАДИ.

Р А И С

Катта бир колхознинг отахони у,
Жонкуяр отадек топгандир қадр.
Одамлар сўзлашар: «Раис эмас бу,
Лайлатулқадр у, лайлатулқадр!..
Асло кам бўлмайсан баридан тутсанг,
Агар тупроқ олса, олтин бўлади...».
Дўстларим, мен сизга ростини айтсам,
Раисга ҳамма ҳам ҳавас қилади.
Ахир, раисмисан, раис-да, ўзи!
Ҳали бунақасин колхоз кўрмаган.
Ҳеч вақт икки бўлмас бир оғиз сўзи,
Кўп ичра қизариб ҳеч бир турмаган.
Борин бозор қилар,
Йўқни йўндирар,
Деҳқоннинг кўнглида қолдирмас гидир.
Уч одам тўпланса гапни дўндирар;
Ҳазрати Хизир бу, ҳазрати Хизир!».
У ҳисоб беради ўтган ҳар кунга,
Гоҳо тополмайсиз идорасидан.
Аллаким ноҳақдан қичқирса унга
«Тушинг, дер, сўфининг минорасидан!».
Пахта деб элини унутмас зинҳор
Пахта — бу аслида жону жаҳони.
Бағрини эзади узилган бемор,
Гоҳо ўйлаб қолар кори дунёни.
Раис-да, барига ўзи бош бўлар,
Унингсиз ўтмагай тўйу маърака.
Баҳор ҳам, кузак ҳам доим хуш келар,
У борки, колхоз ҳам топар барака.
Қишлоқ-у қишлоққа ўхшамайди ҳеч,
Шаҳарга етмоққа қолмиш бир қадам...
Одамлар раисни олқар эрта-кеч:
«Хўп тилла одам-да, хўп тилла одам!».

И Р М О Қ

Бу ирмоқнинг боши қайдадир?
Илон каби судралади сув.
Ҳаёлларим қумдек майдадир,
Ҳаёлимни чулғамоқда у.
У тинмасдан мени имлайди,
Оқиб ётар ирмоқ лойқаранг.
Ҳаёлимни бергим келмайди,
Нигоҳимни узаман аранг.
Мен билмайман, бу сув тозами,
Мен билмайман, қўяйми ихлос?
Ахир қандоқ кўнгил ёзайин,
У лойқадан бўлмаса халос?
Бу кун яна сувга кўз тикдим,
Ҳовучимга олдим бир нафас.
Мен шу сувни ичмоқчи эдим,
Аммо у ҳеч бўлмайди абас...
Бу ирмоқнинг боши қайдадир,
Қаердадир кўз очган тоғи?
Балки боши узоқ жойдадир,
Мен сўнгида турибман чоғи?!

Амирқул ПЎЛКАНОВ.

Қ У Ё Ш Н И К У Т

Уйчан уфқларда талпинади тонг,
Тонг каби талпиниб тургин, ўғилчам.
Бамисоли оппоқ соқолли бобонг,
Соқолин кўзингга суртгин, ўғилчам.
Кўраяпсанми, у кимгадир мустар,
Ўзидай улуғвор қутлуғ сийнаси.
Кимгадир бағрига чорламоқ истар,
Ахир сен унинг нури-дийдаси.
Толеингдай порлоқ бу тонг коинот,
Шафақ шуъласида шодмон ўйлари.
Бизнинг орзуларга бўлурми қанот,
Бу дам оппоқ оқиб турган куйлари.
Унинг куйи оқиб кирмиш шеъримга,
Кимларгадир биз ҳам уни элтамиз.
Унинг билан меҳр туйдим Еримга,
Ва равшан кўринди порлоқ эртамиз.
Толеинг туғилган бахтимга ўхшаш,
Бир лайли наҳор бу монанди барқут.
Ўғлим, бу тонг йўли йўлингга туташ,
Қуёш сени эмас, сен қуёшни кут...

Бозор НОМОЗОВ.

ДУНЁ ХАБАРЛАРИ
МАМЛАКАТЛАР ОДАМЛАР ВОҚЕАЛАР

ҚИТЪАЛАРДАН ДАРАКЛАР

ПРАГА. Республикада қишлоқ хўжалик техникасини ишлаб чиқарувчи Простеев шаҳридаги «Агрострой» машинасозлик заводининг коллективи шу кунларда ўз корхонасининг юз йиллигини нишонламоқда. Юбилей муносабати билан «Агрострой» миллий экономикани мустаҳкамлаш соҳасидаги катта хизматлари учун зафарли февраль ордени билан мукофотланди. Чехословакия — Совет дўстлиги иттифоқи Чехия марказий комитетининг дипломи ҳам заводга берилган мукофотлар коллекциясидан жой олди. Бу диплом меҳнат ташаббусини ривожлантириш ва илғор совет тажрибасидан кенг фойдаланганлик учун берилди.

НИКОЗИЯ. Кипр парламентининг раиси А. Михаилидис Кипрдаги грек ва турк жамоаларини дўстлик ва ҳамкорликка даъват этди.

Кипрда чет эл оккупациячи қўшинлари жойлашиб олган ва орол икки қисмга бўлинган ҳозирги аҳволдан кипрлик турклар ҳам, кипрлик греклар ҳам азоб чекмоқдалар. Мамлакатнинг бирлигигина бутун Кипр халқининг манфаатларига мос бўлиб тушади, деди Кипр парламентининг раиси.

ИСЛОМОБОД. Покистон президенти генерал Зиёулҳақ миллий ассамблеяга ва вилоятларнинг қонун чиқарувчи мажлисларига сайловда алоҳида-алоҳида овозга қўйиш принципини тасдиқлади. Сайлов қонунларига ва мамлакатнинг конституциясига тегишли тузатишлар киритилди.

Мусулмон сайловчилар мусулмонларнинг номзодлари учунгина, диний озчилик вакиллари эса ўз номзодлари учунгина овоз берадилар.

БАЙРУТ. Исроилликлар Кэмп-Дэвидда Садат билан сепарат битим тузганларидан кейин фурсатни қўлдан бой бермаётирлар. Улар ана шу битимни ниқоб қилиб олиб, Миср халқининг табиий бойликларини эксплуатация қилиш режаларини тузмоқдалар.

(ТАСС, 25 сентябрь).

КАЛАБРИЯДА СОВЕТ ИТТИФОҚИ КУНЛАРИ

КОЗЕНЦА, 25 сентябрь. (ТАСС махсус мухбири). Италиянинг Калабрия областида Совет Иттифоқи кунлари давом этмоқда. Совет Иттифоқилик меҳмонлар Козенца шаҳрида тантанали кутиб олинди. Совет ва Италия байроқлари билан безатилган шаҳар муниципалитети биноси ёнида шаҳар маъмурларининг вакиллари, шаҳар жамоатчилиги, демократик партиялар ва ташкилотларнинг, Италия — СССР жамиятининг аъзолари тўпландилар.

Тўпланган кишилар Совет расмий делегациясини гулдурос қарсаклар билан кутиб олдилар. СССРнинг Италиядаги элчиси Н. С. Рижов делегация билан бирга бу ерга келди.

Биз, деди шаҳар мэри социалист Баттиста Иаччино ўз нутқида, совет халқининг, совет республикалари халқларининг ҳаётини билиш, уларнинг халқ анъаналари билан чуқур боғланган ва айни вақтда янги социалистик маданият элементларини ўзида мужассамлаштирган санъати билан танишиш имконияти берилганига айниқса хурсандмиз. Бу учрашувлар халқларимиз ўртасидаги ҳамжиҳатлик ва дўстликни мустаҳкамлашга ёрдам беради. Калабрия вакилларининг Совет Иттифоқига қиладиган визити шу дўстликни янада мустаҳкамлашга кўмаклашади, деб мэр умид билдирди. Б. Иаччино Улуғ Октябрь социалистик революциясининг дунё тақдири учун буюк аҳамиятини таъкидлади. Бу революция Совет Иттифоқининггина эмас, бутун дунёнинг ҳам ифтихоридир, деди у.

Совет делегациясининг бошлиғи О. У. Салимов жавоб нутқида Козенцада ва областнинг бошқа шаҳарларида Совет Иттифоқилик меҳмонларга кўрсатилган иззат-икром учун астойдил миннатдорчилик изҳор этди. У халқлар ўртасидаги маданий ва илмий алоқаларнинг тинчликни мустаҳкамлаш учун зарурлиги ва муҳимлигини таъкидлади.

Козенца муниципалитети биносида «Ўзбек графикаси», «Ўзбекистоннинг бадиий ҳунармандчилик буюмлари» кўргазмаларини очиш маросими бўлди.

Калабрияликлар Совет Ўзбекистонидан келган меҳмонларни завқ-шавқ билан кутиб олмоқдалар. Областдаги энг катта газеталардан бири «Жорнале ди Калабрия»да шу кунларда Ўзбекистон ССРга бағишланган туркум очерклар босилмоқда. Газетанинг яқинда Ўзбекистонга бориб келган мухбири ўзбек халқининг ҳаёти ва меҳнатини зўр илҳом билан тасвирламоқда.

ҲАҚИҚИЙ ҒАЗАБЛАНИШ

ДЕҲЛИ, (ТАСС). Хитойнинг Ҳиндистонга қарши қилган навбатдаги иғвогарлиги фактлари Ҳиндистон жамоатчилигига маълум бўлди. «Индиан экспресс» газетасининг хабар қилишича, сентябрь ойида Хитой Ҳарбий Ҳаво Кучларининг белгилари қўйилган вертолёт куппа-кундузи Ҳиндистон Химолайи районида Ҳиндистоннинг осмон чегарасини бузиб ўтиб, Нандадеви чўққиси тепасида икки соатдан кўпроқ вақт учиб юрган.

«Индиан экспресс» газетасининг уқтириб ёзишича, Хитой ҳарбий вертолётининг Ҳиндистон осмонига бостириб кириши — Хитойнинг Ҳиндистон давлати суверен территориясидаги жосуслик — қўпорувчилик ҳаракатлари чексиз занжиридаги халқаларнинг биридир. Кейинги тўрт ой мобайнида Ҳиндистоннинг тўққизта штатида ва иттифоқ территорияларида ихчам передатчиклар, босма пропаганда материаллари, Мао- Цзе-Дун портретлари осилган кўп миқдордаги ҳаво шарлари топиб олинди. Бу «посилкалар» Ҳиндистондаги Хитой агентларига юборилган эди.

Матбуот хабарларига қараганда, Хитой Ҳиндистонга ўз агентларини доимо юбориб турибди, ХХР чегараси бўйидаги районларда сепаратизм кайфиятини авж олдиришга уринмоқда. Шу мақсадда Хитой территориясида барпо этилган базаларда Хитой «мутахассислари» исёнчиларга таълим бермоқдалар. Диверсиячиларга мансабдар кишиларни ўлдириш ва тартибсизлик чиқариш топшириқлари берилмоқда.

Хитойнинг бундай ҳаракатлари ҳинд халқини ҳақли равишда ғазаблантирмоқда. Мамлакат жамоатчилиги қўшни Ҳиндистонга қарши кенг миқёсда қўпорувчилик кампанияси ўтказаётган Пекиннинг душманлик кирдикорлари пайини қирқишни талаб қилмоқда.

ҚУРОЛЛАНИШ ПОЙГАСИГА ҚАРШИ

ТУЛЬБИНГЕР-КОГЕЛЬ (Қуйи Австрия). «Жамоатчиликнинг тинчликни мустаҳкамлашдаги роли» деган мавзуда ўтказилган халқаро илмий симпозиум қатнашчилари тинчликсевар кучларга мурожаат қилиб, қуролланиш пойгасига қарши, кескинликнинг юмшатилишини чуқурлаштириш, қуролсизланиш, нейтрон бомбани тақиқлаш учун актив кураш олиб боришга даъват этдилар. Бу симпозиумни Венадаги халқаро тинчлик институти ва Тампердаги тинчлик проблемаларини тадқиқ этувчи халқаро уюшма ташкил этди.

Турли мамлакатларнинг вакиллари кенг мунозара вақтида реакциянинг кирдикорларини Пекиннинг тинчликка душман бўлган сиёсатини, буржуа оммавий ахборот воситаларининг, хусусан Ғарбий Германиядаги Шпрингер матбуот концернининг ва «Озодлик» ҳамда «Озод Европа» диверсиячи радио марказларининг ғаразли тухматини доим фош қилиш зарур эканлигини таъкидладилар.

МУСОБАҚАЛАР, УЧРАШУВЛАР

ШАХМАТ. Ўзбекистон ёш шахматчилари финалга йўлланма олишди. Улар энди биринчи ва олтинчи ўринлар учун баҳс юритмоқдалар. Ўтган куни ҳал қилувчи учрашувларнинг иккинчи тури бўлиб ўтди. Бунда Ўзбекистон терма командаси Озарбайжон вакиллари билан учрашди ва 3:2 ҳисобида ғалаба қозонди. Асосий совринлар учун мусобақалашаётган Белоруссия шахматчилари Россия Федерацияси шахматчиларига 2:4 ҳисобида ютқазиб қўйдилар. Украиналиклар москваликларни 4:3 ҳисобида енгишди.

ВОЛЕЙБОЛ. «Меҳнат резервлари» комплексидаги турнирнинг навбатдаги матчлари Ўзбекистон командалари учун муваффақиятсиз бўлди. Ўсмирларимиз Латвия терма командаси билан учрашдилар. Болтиқ бўйидан келган ёш волейболчилар Тошкентда катта муваффақият кўрсатишяпти. Бу гал ҳам улар вакилларимиз устидан 3:0 ҳисобида ғалаба қилишди. Қизларимиз эса грузиялик тенгдошлари билан учрашдилар. Айтиш керакки, бу ўйин шу куни энг узоқ давом этган матч бўлди. Биринчи бўлимдаги кескин курашда қизларимиз ғалаба қилишга муваффақ бўлдилар — 15:13. Учрашувнинг иккинчи бўлими эса грузиялик қизлар устунлигида ўтди. Улар кетма-кет очко тўплаб, 15:8 ҳисобида ғалаба қозонишди. Учинчи партияда Ўзбекистон волейболчиларининг қўли баланд келди. Бу партия ҳам 15:8 ҳисобида тугади. Ғалабага бир қадамгина қолганди. Лекин грузиялик волейболчилар майдонда дадил ҳаракат қилиб, рақибларини қийин аҳволга солиб қўйишди. Улар кетма-кет икки бўлимда устун келиб, 3:2 ҳисобида муваффақиятга эришдилар.

МАРРАДА ҚОҚИЛИБ ҚОЛИШДИ

ФАРҒОНАДА БЎЛИБ ЎТГАН ҲАРБИЙ-АМАЛИЙ КЎПКУРАШ БЎЙИЧА ЎЗБЕКИСТОН ЧЕМПИОНАТИ ЯКУНЛАРИ ҲАҚИДА

Пойтахт области спортчилари яқиндагина ниҳоясига етган бу мусобақаларда шахсий ҳисобда анча дуруст натижаларни қўлга киритдилар. Чемпионатнинг биринчи кунидаёқ эркаклар ва ўсмирлар ўртасида ҳарбий-амалий тўсиқлар қаторидан ўтиш баҳсларида область вакили В .Соколов ва ғазалкентлик Б. Иноқов катта муваффақият қозондилар. В. Соколов мерганлик, граната улоқтириш билан бирга саккизта мураккаб тўсиқдан ўтишда ажойиб натижа кўрсатиб биринчи ўринни олди. Ғазалкентлик спортчи эса иккинчи бўлди.

Ҳарбийлаштирилган кросс трассасида чирчиқлик Сергей Серебряковнинг омади келди. У 3 километрли масофани 10 минуту 15 секундда босиб ўтди ва республика рекордини 41 секундга яхшилади. Сергей СССР спорт мастери нормативини ҳам бажарди. Б. Иноқов 2 километрга югуришда ғалабани қўлга киритди. Унинг натижаси — 7 минут 31 секунд республика рекордидир.

С. Серебряков уч курашда ҳам республика рекордини ўрнатиб, биринчи ўринга кўтарилди. Автомобилни фигурали бошқаришда эса унинг ҳамшаҳри В. Кирдяев 94 очко билан ғалаба қилди.

Кўриб турибсизки, область кўпкурашчилари республика биринчилигида кўпгина совринларни қўлга киритдилар. Улар умумкоманда ҳисобида ҳам уч совриндор сафидан ўрин олишлари мумкин эди. Лекин область командаси маррага бирорта ҳам очко ололмай келдилар. Афсуски бунда область ДОСААФ комитети маъмуриятининг ҳам «ҳисса»си бор. Чунки Фарғонадаги мусобақалардан аввал область биринчилиги ўтказилмади...

Пойтахт области спортчилари республика биринчиликларида совринли ўринларни эгаллашлари учун барча имкониятларга эгалар. Лекин бу гал улар команда ҳисобида мукофотсиз қолишди. Дастлабки уч совринли ўринларни эса Андижон, Наманган, Фарғона область терма командалари эгалладилар.

Ўйлаймизки, область ҳарбий-амалий кўп кураш федерацияси бу аҳволни жиддий муҳокама қилади. Область ДОСААФ президиуми ҳам тегишли хулосаларни чиқариб, зарур чора ва тадбирларни кўради, деб умид қиламиз

Э. АВАНЕСОВ,
СССР спорт мастери, Бутуниттифоқ категориясидаги судья.

Суратларда: (юқорида) Ўзбекистон ва РСФСР волейбол терма командалари ва Ўзбекистон ҳамда Молдавия баскетболчиларининг учрашув пайти. (Пастда) Ўзбекистон баскетболчиларининг тренери Владимир Калинин ўз шогирдига ўйин олдидан қимматли маслаҳатлар бермоқда; «Тўқимачи» стадионида гандбол бўйича Ўзбекистон ва Молдавия командаларининг учрашувлари бўлиб ўтди. Бунда республикамиз вакиллари 37:28 ҳисобида ғолиб чиқдилар.

Л. Гусейнов фотолари.

Реклама ва эълонлар

Телевидение

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт». 9.35 — Гимнастика. 9.55 — «Эркакларнинг сочи эрта оқаради». Бадиий фильм. 11.15 — «Ҳайвонот оламида». 12.15 — «Қалбга яқин қўшиқлар». 15.00 — «Меҳнатинг — иқболинг». 15.45 — А. Гайдар ҳаёти ва ижоди. 16.30 — Қадимги шарқ санъати. 17.00 — «Орлёнок». 17.50 — Волейбол бўйича жаҳон чемпионати. Эркаклар. 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — Концерт. 19.10 — Врач суҳбати. 19.40 — 1978 йил ҳосили учун». 19.55 — «Заречная кўчасида баҳор». Бадиий фильм. 21.30 — «Вақт» 22.00 — Футбол. «Шахтёр» (Донецк) — «Барселона» (Испания). 23.45 — Бал рақси ижрочиларининг кўргазмали чиқишлари.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30 — Ўқув кўрсатуви. 12.00 — 4 «В» синфидаги фақир». Бадиий фильм. 12.30 — Ўқув кўрсатуви. 13.00 — Касблар ҳақида ҳикоялар. 18.00 — «Ўйлаб топ». 18.30 — «Буюк олим ва мутафаккир». 18.55 — Мактаб ўқувчиларининг Бутуниттифоқ XV спартакиадаси. 19.15 — «Ахборот». 19.30 — Д. Жабборова ва Ғ. Ёқубов концерти. 20.10 — «Ахборот». 20.30 — «Дўстлик экрани». 21.30 — «Вақт». 22.00 — «Самарқанд ерининг туҳфаси». 22.15 — «Самолётлар қўна олмадилар». Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.00 — «Қирол Лир». Бадиий фильм. (1-серия). 20.05 — Ҳужжатли фильм. 20.25 — «Тошкент» телепрограммаси. 20.55 — Янгиликлар. 21.15 — Фильм-концерт.

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА 27/IX да Севги ҳақида қисса, 28/IX да Афсоналар водийсида.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 27/IX да Олифта, 28/IX да Шаҳзода ва етим қиз.

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 27/IX да Корчалонлар, 28/IX да Едингг билан.

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — «Экзотик ҳайвонлар» янги аттракционининг хайрлашув гастроллари (ўргатувчи — РСФСРда хизмат кўрсатган артист В. ТИХОНОВ).

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИНИНГ

РЕПЕРТУАР ПЛАНИ

1/X да — ЎЛИК МАЛИКА ВА ЕТТИ БАҲОДИР ҲАҚИДА ЭРТАК (19.00).
3/X да — ЧИО-ЧИО-САН.
4/X да — АФСОНАЛАР ВОДИЙСИДА.
5/X да — МАСХАРАБОЗЛАР.
6/X да — КОРСАР.
7/X да — АИДА.
8/X да — ЭТИК КИЙГАН МУШУК (12.00), СПАРТАК (19.00).
10/X да — КОНЦЕРТ.
11/X да — ОЛАМНИНГ ЯРАТИЛИШИ.
12/X да — БОРИС ГОДУНОВ.
13/X да — АННА КАРЕНИНА.
14/X да — ПИКОВАЯ ДАМА.
15/X да — ОЛОВИДДИННИНГ СЕҲРЛИ ШАМЧИРОҒИ (12.00), БИР АКТЛИ БАЛЕТЛАР КЕЧАСИ (19.00).
17/X да — ТОҲИР ВА ЗУҲРА.
18/X да — АННА КАРЕНИНА.
19/X да — ТРАВИАТА.
20/X да — ОҚҚУШ КЎЛИ.
21/X да — ФЛОРИЯ ТОСКА.
22/X да — ДОКТОР АЙБОЛИТ (12.00), ДИЛОРОМ (19.00).
24/X да — ДОН КАРЛОС.
25/X да — ИСПАН МИНИАТЮРАЛАРИ.
26/X да — СЕВГИ ҲАҚИДА ҚИССА.
27/X да — СПАРТАК.
29/X да — ОЛОВИДДИННИНГ СЕҲРЛИ ШАМЧИРОҒИ (12.00), ЖИЗЕЛЬ (19.00).
31/X да — КНЯЗЬ ИГОРЬ.

Спектакллар соат 19.00 да бошланади.

Театр кассаси соат 11.00 дан 20.00 гача ишлайди.

ДОИМИЙ ИШГА

полиграфия ускуналарини созловчи-слесарлар, ремонтчи слесарлар, гальванотипистлар, электромонтёрлар, қоғоз қирқувчилар, лифтчилар, сантехниклар, ёрдамчи ишчилар, қурилиш касбига эга бўлган ишчилар, здравпункт учун медицина ҳамширалари, корректорлар, машинистка, слесарь-моторист

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, «Правда Востока» кўчаси, 26-уй, кадрлар бўлими.

Тошкент область ижроия комитети савдо бошқармасининг коллективи Янгийўл умумий овқатланиш трестининг директори У. М. Машариповга онаси

Мавжуда ТОШМАТОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, ГСП, Тошкент, ЛЕНИН проспекти, 41

Редактор ўринбосарлари — 335385, 325747, 337916, 325748; масъул секретарь 334808, 32533; секретариат — 325750. БЎЛИМЛАР: оммавий ишлар ва хатлар — 334048; партия турмуши — 325778; пропаганда — 325645; саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 325749; қишлоқ хўжалиги — 325647; маданият — 325558; адабиёт ва санъат — 325767; совет қурилиши — 325553; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325733; рассом — 325645; фотомухбир — 325894.

Р. 02734. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри. Индекс 64584. Д—2489.